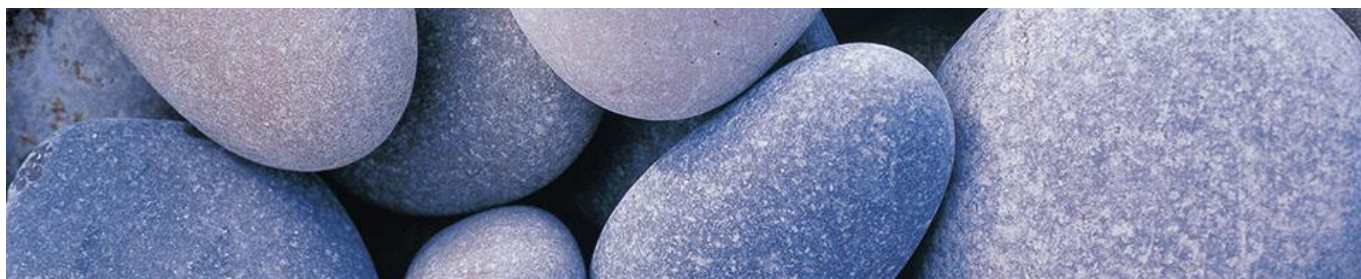

EURAJOEN JA LUVIAN KUNTARAKENNESELVITYS

Hyväksytty ohjausryhmässä 2.2.2015

FCG.

Sisällys

1	SELVITYKSEN TAUSTA JA TAVOITE	3
2	KUNTIEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA KILPAILUKYKY	5
2.1	Väestömäärän kehitys	5
2.2	Työpaikkojen ja työllisyyden määrän kehitys	5
2.3	Työllistävät toimialat	7
2.4	Elinkeinojen kehittämistoiminta.....	8
2.5	Yhdyskunta ja ympäristö.....	8
3	PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN.....	11
3.1	Sosiaali- ja terveystoimintat.....	11
3.2	Kasvatus-, opetus- ja vapaa-aikapalvelut.....	12
3.3	Tekniset palvelut ja tukipalvelut.....	13
4	DEMOKRATIA JA JOHTAMINEN.....	14
4.1	Poliittisen päätöksenteon rakenteet	14
4.2	Lähidemokratia	15
4.3	Henkilöstövoimavarat sekä hallintopalvelut.....	16
4.4	Konsernirakenteet ja yhteistoiminta	17
5	TALOUS	19
5.1	Yleinen kuntatalouden tila Suomessa ja selvitysalueella	19
5.2	Toiminnan tulos ja toiminnan rahoitus	21
5.3	Valtionosuudet: rakennepaketin ja valtionosuusuudistuksen vaikutus	23
5.4	Kuntien talouden tasapainottamistarpeet ja -suunnitelmat	23
5.5	Investoinnit.....	24
5.6	Merkittävimmät varat ja velat.....	24
5.7	Kuntien ja konsernien taloudelliset vastuut.....	25
5.8	Kuntien veropaineet ja poistot	26
5.9	Johtopäätökset	27
6	ARVIO KUNTIEN YHDISTYMIEN EDELLYTYKSISTÄ	29
6.1	Uuden kunnan kuvaus	29
6.2	Arvio uuden kunnan eduista ja haitoista	30
6.3	Lain mukaisten kriteerien arviointi.....	32

1 SELVITYKSEN TAUSTA JA TAVOITE

Kunnat käyvät kamppailua olemassaolonsa oikeutuksesta. Ympäröivän maailman ja hallinnan murros muokkaavat johtamisen rakenteita ja edellyttävät kuntia etsimään aktiivisesti uusia toiminnan muotoja. Kunnan ydintehtävä on huolehtia asukkaidensa hyvinvoinnista ja alueensa elinvoimasta. Kunta organisaationa ei riitä olemassaolon ehdoksi, jos olosuhteet asettavat ylivoimaisia haasteita ydintehtävän toteuttamiselle. Paikallisyhteisön elinvoima on kaiken toiminnan kulmakivi, ja toiminta tulee organisoida niin, että elinvoima kukoistaa.

Murroksen keskellä Eurajoen ja Luvian kunnat ovat päättäneet käynnistää kahdenkeskiset neuvottelut kuntien yhdistymisestä. Kuntarakenneselvityksen tavoitteena on tuottaa tarvittavia tietoja näiden kahden kunnan yhdistymisen edellytyksistä ja mahdollisuudesta turvata eurajokelaisten ja luvialaisten sujuva arki tulevaisuudessa.

Kuntarakennelain mukainen selvitysvelvollisuus on käynnistänyt alueella aikaisemmin myös muita selvityksiä. Molemmat kunnat ovat olleet mukana Keski-Satakunnan kuntarakenneselvityksessä, Luvia Porin seudun selvityksessä sekä Eurajoki Rauman, Eurajoen ja Pyhärannan selvityksessä. Selvitykset ovat tuottaneet laajasti tietoa kuntien ajankohtaisesta tilanteesta sekä tulevaisuuden mahdollisuuksista ja haasteista. Kaksi muista selvityksistä on edelleen käynnissä: Eurajoella neuvotellaan Keski-Satakunnan suuntaan ja Luvialla Porin seudun suuntaan.

Selvitys on laadittu samanaikaisesti yhdistymissopimusneuvottelujen kanssa joulukuussa 2014 ja tammikuussa 2015. Tavoitteena on ollut, että kuntalaiset saisivat asiakirjat nähtävilleen helmi-maaliskuussa. Päätöksenteon aika on maaliskuun 2015 lopulla. Aikataulu on sovitettu Porin seudun selvityksen aikatauluun, jotta Luvialla voidaan päättää kahden suunnan välillä samanaikaisesti.

Kuntarakenneselvityksen ohjausryhmänä on toiminut luottamushenkilöistä koostuva toimielin, joka on ohjannut valmistelua kokonaisuutena. Ohjausryhmän kokouksiin ovat osallistuneet myös nimetyt henkilöstön edustajat ja kunnanjohtajat. Valmistelutyöryhmänä on toiminut kunnanjohtajista sekä valtuustojen ja hallitusten puheenjohtajista koostuva työvaliokunta. Ohjausryhmä ja työvaliokunta ovat kokoontuneet hyvin tiiviillä aikataululla tammikuussa ja helmikuun alussa.

Selvityksen ulkopuolisina asiantuntijoina ovat toimineet FCG Konsultoinnin asiantuntijat toimialajohtaja Aija Tuimalan johdolla. Projektipäällikön ja konsulttitiimin (Heini Ruski, Anni Antila ja Riitta Ekuri) tehtävänä oli yhteistyössä kuntien luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kanssa selvittää, miten kuntajaon muuttamisen edellytykset täyttyvät. Lisäksi konsultit kokosivat ja analysoivat selvitysten aikana tuotettua materiaalia sekä laativat näistä kuntarakennelain mukaisen selvitysraportin. Konsultit ovat olleet mukana myös yhdistymisluonnoksen valmistelussa. Luonnoksessa hahmotetaan mahdollisen uuden kunnan perustamisen ehdot ja uuden kunnan rakenteet kuntarakennelain vaatimukset huomioiden.

Selvityksen laadinnassa hyödynnettiin muiden selvitysten aikana laadittuja materiaaleja sekä kuntien toimittamaa tai verkossa olevaa tietoa. Lisäksi laadittiin uutta aineistoa erityisesti kuntien taloudellisesta tilanteesta.

Kuntarakennelain tavoitteet

Kuntarakennelain 2 §:n mukaan kuntajaon kehittämisen tavoitteena on elinvoimainen, alueellisesti eheä ja yhdyskuntarakenteeltaan toimiva kuntarakenne, joka vahvistaa kunnan asukkaiden itsehallinnon edellytyksiä. Tavoitteena on myös, että kunta muodostuu työssäkäyntialueesta tai muusta toiminnallisesta kokonaisuudesta, jolla on taloudelliset ja henkilöstövoimavaroihin perustuvat edellytykset vastata kunnan asukkaiden palvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta sekä riittävästä omasta palvelutuotannosta.

Kuntarakennelain 4 §:n mukaan kuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos edistää 2 §:ssä tarkoitettuja kuntajaon kehittämisen tavoitteita sekä parantaa

- 1) kunnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta tai muuten edistää kunnan toimintakykyä;
- 2) alueen asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita;
- 3) alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia; tai
- 4) alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta.

Kuntarakennelain 4 b §:n mukaan yhdistymisselvityksen tavoitteena on esitys kuntien yhdistymisestä ja siihen liittyvä yhdistymissopimus. Selvityksen tulee aina sisältää vähintään suunnitelma hallinnon ja palvelujen järjestämisestä sekä palvelujen tuottamisesta selvitysalueella, selvitys yhdistymisen vaikutuksista kuntien yhteistoimintaan, selvitys taloudellisesta tilanteesta, arvio asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien sekä lähidemokratian toteutumisesta sekä yksityiskohtainen arvio kuntien yhdistymisen eduista ja haitoista. Selvityksestä päätetään kuntien valtuustoissa.

Eurajoen ja Luvian selvitysalue ei ole kuntarakennelain 2 §:n mukainen selvitysalue, sillä alue ei täytä laissa määriteltyjä selvityisperusteita, jotka koskevat palvelujen edellyttämää väestöpohjaa, työpaikkaomavaraisuutta, työssäkäyntiä ja yhdyskuntarakennetta sekä kunnan taloudellista tilannetta. Täten uusi kunta ei ole myöskään oikeutettu yhdistymisavustukseen. Vaikka selvitysalue ei ole lain kriteerien mukainen, kuntien yhdistyminen voi silti olla perusteltua ja toteuttaa lain mukaisia kuntajaon kehittämisen tavoitteita sekä 4 §:n perusteita.

Valtioneuvosto päättää kuntien yhdistymisestä yhdistyvien kuntien valtuustojen yhteisestä esityksestä. Kuntien esitys kuntien yhdistymisestä voidaan kuitenkin hylätä, jos valtioneuvoston päätöksen mukaisesti esitetty kuntaliitos ei täyttäisi kuntarakennelain mukaisia perusteita.

2 KUNTIEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA KILPAILUKYKY

Tässä kappaleessa avataan tarkemmin väestömäärän, työllisyyden ja työttömyyden, työllistävien toimialojen sekä elinkeinojen kehittämistoiminnan nykytilaa ja kehitysnäkymiä Eurajoella ja Luvialla.

2.1 Väestömäärän kehitys

Alueen väestönkehitys on tärkeä pitkän aikavälin kehitystekijä alueen elinvoimaisuuden kannalta. Se vaikuttaa alueen taloudellisen toiminnan ja hyvinvoinnin resursseihin, työvoiman saatavuuteen ja alueen yleiseen ilmapiiriin ja mielikuviin. Eurajoen ja Luvian muodostama mahdollinen kunta on 9295 asukkaan muodostama maaseutumainen alue Porin ja Rauman kaupunkien vaikutuspiirissä (väestötiedot Tilastokeskuksen ennakkoväkiluku marraskuu 2014).

Taulukko. Väestömäärä marraskuussa 2014. Tilastokeskus.

Eurajoki	5947
Luvia	3348
Yhteensä	9295

2000-luvulla sekä Eurajoen että Luvian asukasmäärä on pysynyt suunnilleen vuosituhannen vaihteen tasolla, vaikka vastaavissa naapurikunnissa asukasmäärä on laskenut. Väestöllinen huoltosuhte eli työikäisten määrä suhteessa lasten, nuorten ja vanhusten määrään on noussut viime vuosina, mutta ennusteen mukaan huoltosuhteen heikkeneminen ei ole jatkossa voimakasta. Maaseutumaisille kunnille ajankohtainen väestön vähenemishaaste ei ole niin merkittävä Eurajoella ja Luvialla kuin se on vastaavilla muilla alueilla. Vanhuspalveluiden palvelutarpeet kasvavat, mutta työikäisten kohtuullinen osuus vahvistaa toiminnan kestävyyttä.

Väestöennusteen mukaan väestö kuitenkin vähenee parilla sadalla seuraavien kahden vuosikymmenen aikana. Alla olevassa taulukossa on vuoden 2012 tietojen perusteella laskettu väestöennuste vuoteen 2040 saakka.

Taulukko. Vuoden 2012 tietoihin perustuva väestöennuste. Tilastokeskus.

	2017	2020	2025	2030	2035	2040
Eurajoki	5823	5838	5841	5800	5749	5700
Luvia	3397	3411	3418	3392	3354	3315
Yhteensä	9220	9249	9259	9192	9103	9015

2.2 Työpaikkojen ja työllisyyden määrän kehitys

Kunnan elinvoimaisuuden kehittämisessä väestön houkuttelemisen lisäksi on keskeistä myös elinkeinoelämän, yritystoiminnan ja innovaatioiden edistäminen. Elinkeinoelämän taloudellisen menestymisen avulla rahoitetaan peruspalveluja kuntalaisten tarpeisiin ja turvataan kuntalaisten työllisyyttä.

2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä Eurajoelle syntyi uusia työpaikkoja pääasiassa yksityiselle sektorille. Luvialla työpaikat vähenivät sen sijaan melkein viidenneksen. Yhteensä alueella oli vuonna 2011 noin 3300 työpaikkaa, mikä on noin 500 työpaikkaa enemmän kuin vuosituhannen vaihteessa. Eryityisesti Eurajoen työpaikkaomavaraisuus oli hyvä, sillä kunnan alueella oli enemmän työpaikkoja kuin työllistä työvoimaa. Luvia sen sijaan oli hyvin riippuvainen lähialueiden työpaikoista, sillä työpaikkoja riitti vain noin puolelle työvoimasta.

Joulukuussa 2014 Eurajoen ja Luvian alueella oli 484 työtöntä työnhakijaa. Eurajoen työttömyysprosentti oli 10,8 ja Luvian 12,2. Koko Satakunnassa työttömyysprosentti oli hieman korkeampi: 14,5. Alla olevassa taulukossa on myös muita työttömyyttä kuvaavia tunnuslukuja joulukuulta 2014. Avoimia työpaikkoja oli alueella yhteensä 100, joista vain kaksi oli Luvialla.

Eurajoella vajaa kolmannes työttömistä oli pitkäaikaistyöttömiä. Luvialla pitkäaikaistyöttömien osuus oli hieman suurempi. Pitkäaikaistyötön on henkilö, joka on ollut yhtäjaksoisesti työttömänä 12 kuukautta tai pidemmän ajan. Alueen työttömistä suurempi osa oli miehiä. Huomionarvoista on myös se, että lähes puolet kaikista alueen työttömistä oli yli 50-vuotiaita.

Taulukko. Joulukuu 2014, työ- ja elinkeinoministeriön työttömyyslukuja. TEM 2014.

	Työttömiä työnhakijoita	Työvoima	Työttömien osuus työvoimasta	Työttömät	Työttömät miehet	Työttömät naiset	Alle 25-v. työttömät	Yli 50-v. työttömät	Pitkäaikaistyöttömät	Avoimet työpaikat
Eurajoki	296	2752	10,8	296	178	118	27	131	80	98
Luvia	188	1546	12,2	188	109	79	17	98	65	2
Yhteensä	484	4298	11,3	484	287	197	44	229	145	100

Kunnilta odotetaan nykyään monimuotoista toimenpidevalikoimaa työttömien työllistämiseksi. Kunnat ovat maksaneet vuodesta 2006 alkaen valtiolle työmarkkinatuen kuntaosuuksia jokaisesta 500 päivää työttömänä olleesta asukkaasta. Maksua maksetaan siis työttömistä, joita ei ole toimenpitein onnistuttu työllistämään. Vuonna 2015 kuntien työmarkkinamaksut kasvavat entisestään. Kunnille uudistuksesta aiheutuvia kuluja kompensoidaan 75 miljoonaa euroa muuttamalla yhteisöveron jako-osuutta kuntien hyväksi. Kompensaatio kanavoidaan kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta työmarkkinatuen maksuosuuksien suhteessa. (Kuntaliitto 2014.)

Alla olevassa taulukossa on laskettu tarkemmin uusimpien työmarkkinatuen muutosten kustannusvaikutuksia kunnille. Eurajoelle kohdistuu kokonaisuudessaan 70 772 euron lisäkustannukset, mikä tarkoittaa 12 euron asukaskohtaista lisäkustannusta. Luvia hyötyy hieman valtionosuustasauksesta, mikä ei kuitenkaan riitä pitämään kustannuksia lähellä nykyistä tasoa. Luvialle kohdistuu lisäkustannuksia 31 013 euroa. Koko alueella muutoksen vaikutus on yhteensä siis noin 100 000 euroa.

Taulukko. Työmarkkinatuen muutosten vaikutus kuntatalouteen.

VM/KAO/vs, 4.9.2014

Lähde: Kela, Tilastoryhmä

Työmarkkinatukeen liittyvien muutosten vaikutukset kuntien talouteen (muutos suhteessa yhteisöveron tuottoon; +75 milj. €)

Vuonna 2013 työttömyyden perusteella maksetut työmarkkinatuen (ml. kotoutumistuki) korvaukset työttömyyspäivien kertymän mukaan.

- työttömyyspäivien kertymä = työttömyyden perusteella maksettujen tukipäivien kertymä

* Valtionosuuksien tasauksessa huomioidaan TMT-kustannuksina 75 milj. € sekä yhteisöveron kasvuna 75 milj. €

* Valtionosuuksien taseus on kustannusneutraali valtio-kunta -suhteessa

* Nettomuutos kertoo lopullisen vaikutuksen kuntien talouteen, kun huomioidaan kaikki TMT-kustannukset (160 milj. €)

Kunta	Vos- taseus euroa	Vos- taseus €/as	Netto- muutos euroa	Netto- muutos €/as
Manner-Suomi, kunnat	-0	-0	-85 000 000	-16
Satakunta	-698 853	-3	-3 024 244	-13
Eurajoki	-159 748	-27	-70 772	-12
Luvia	8 584	3	-31 013	-9

2.3 Työllistävät toimialat

Eurajoen alueella on uudistumiskykyistä vahvaa teollista toimintaa logistiikassa, kemiallisessa puunjalostuksessa, metalliteollisuudessa ja erityisesti energiateollisuudessa. Alueelta löytyy näiden alojen vahvaa osaamista sekä energiateollisuuden globaalia erityisosaamista. Kansainvälistyminen ja vientitoiminta ovat luonnollinen osa näiden alojen toimintaa. Alueen toimijoiden vuorovaikutuksen lisääminen on keskeisiä kehittämistoimenpiteitä, jotta positiivinen kehitys jatkuu. Eurajoki on täsmentänyt elinkeinopoliittisia linjauksia elinkeinopoliittisessa ohjelmassaan vuosille 2010–2013.

Eurajoen Olkiluoto on Suomen merkittävin ydinvoimakeskittymä. Olkiluodon ydinvoimalaitos työllistää useita lähialueen yrityksiä mm. monenlaisissa yrityspalveluissa, rakennustöissä, alue-, vartiointi-, huolto- ja kunnossapitotöissä. Laitosten ympärille on muodostunut ydinvoimaklusteri, jossa toimivilla yrityksillä on vahvaa erityisosaamista ydinvoimalaitoksessa työskentelemisestä. Uusien voimalayksiköiden valmistuessa ja siirtyessä sähköntuotantoon, klusterin yrityksille tarjoutuu mahdollisuudet laajentaa toimintaansa sekä paikallisesti, kansallisesti että kansainvälisesti. Eurajoen kunta on kaavoittanut laajat yritysalueet näitä palveluja tarjoavien yritysten käyttöön. Olkiluoto 3 -työmaata palvelee Olkiluodossa sijaitseva urakoitsija-alue. Pysyvästi alueelle sijoittuvia yrityksiä varten on kaavoitettu valtatie 8:n varrelle Köykan ja Kuusimäkelän teollisuusalueet. Voimalaitusrakennuksista saatavat kiinteistöverotulot selittävät merkittävältä osin Eurajoen kunnan hyvän taloudellisen liikkumavaran ja kiinteistöverotulojen pieneneminen vaikuttaisi erittäin vahvasti Eurajoen ja mahdollisen yhdistyneen kunnan talouteen.

Luvian elinvoima pohjautuu myös mm. matkailuun, mereen ja kulttuurimaisemaan: Luvia on saaristokunta, josta on portti Selkämeren kansallispuistoon. Erityisesti kesäaikaan Luvialla on vireää kulttuuritoimintaa, useita nähtävyyksiä ja aktiviteetteja. Kunnassa on paljon kesäasuntoja ja merenrantamatkailu on vireää. Kuntakeskus on maaseutumainen kyläyhteisö, jossa on säilynyt kiinnostavia rakennusperintökohteita. Luvian sijainti Porin kupeessa muodostaa merkittävän sijaintiedun kunnalle.

Luvian kunta on laatinut vastikään elinkeinopoliittisen ohjelman vuosille 2015–2016. Ohjelmassa on linjattu elinkeinopoliittisten tavoitteista, toimenpiteistä ja organisoinnista. Toimenpiteiden valikoimaan kuuluvat muun muassa yritystonttien saatavuuden varmistaminen, alueen markkinointi, yrityskontaktien vahvistaminen, neuvontapalveluiden vahvistaminen sekä yritysvaikutusten arvioinnin toimintamallin kehittäminen. Erityisiä kehittämiskohteita ovat yritystonttien tarjonnan lisääminen valtatie 8:n läheisyydessä yhdessä muiden edunvalvontatahojen kanssa sekä matkailun edistäminen muun muassa kehittämällä Laitakarin aluetta.

2.4 Elinkeinojen kehittämistoiminta

Elinkeinojen kehittämistoiminta on organisoitu kunnissa eri tavoin. Vuoden 2013 aikana Luvian perusti Nakkilan kunnan kanssa yhteisen yrityskehittäjän toimen. Samalla kunta irtautui Prizztech Oy:n kokonaisasiakkuudesta. Eurajoen kunta palkkasi vuoden 2011 alusta yrityskehittäjän, ja uusyritysneuvonnasta vastaa Yrityspalvelu Enter (Prizztech Oy). Molemmilla kunnilla on organisoitu yhteistyöfoorumi elinkeinoelämän edustajien kanssa: Eurajoella elinkeinotoimikunta ja Luvialla elinkeinotiimi. Eurajoen maaseutuhallinnon viranomaispalvelut tuotetaan yhteistoiminta-alueella, jonka isäntäkuntana toimii Eura. Luvia kuuluu vastaavaan Porin yhteistoiminta-alueeseen.

Kuntien yhdistyminen mahdollistaa myös elinvoimaisuuden kehittämisen entistä johdonmukaisemmin. Kehittämistoiminta on mahdollista organisoida uudessa kunnassa niin, että se kytkeytyy kokonaisvaltaisesti kunnan johtamiseen. Kuntien rooli paikallistalouden elinvoimaisuuden vahvistajana on vahvistunut julkisen sektorin palvelutuotannon avautumisen seurauksena. Koska elinvoimavaikutuksia syntyy kaikkien hallinnonalojen päätöksissä, se ei voi olla enää vain elinkeinotoimen asia, vaan näkökulma, joka on otettava huomioon kuntastrategiassa ja kaikessa päätöksenteossa.

Lisäksi selvitysprosessin aikana on noussut esiin kuntamarkkinoinnin arvo. Molemmissa kunnissa on harjoitettu markkinointia erityisesti matkailun edistämiseksi. Uudessa kunnassa markkinoinnille on kuitenkin mahdollista antaa entistä enemmän painoarvoa ja kohdistaa se matkailun lisäksi myös potentiaalisille muuttajille. Tämä edellyttää kuitenkin yhteistä tahdonmuodostusta ja uuden kunnan profiilin määrittelyä. Jo ennen kuntien yhdistymistä on syytä tunnistaa, miten uusi kunta erottuu Satakunnan muista kunnista ja mitä se tarjoaa asukkailleen. Maaseutumainen hyvien yhteyksien asuinpaikka antaa siihen hyvät lähtökohdat.

2.5 Yhdyskunta ja ympäristö

Selvitysalue sijaitsee merenrannassa Satakunnan ytimessä. Eurajoen ja Luvian kuntakeskusten välillä on matkaa noin 20 kilometriä. Liikenneyhteydet keskusten välillä ovat hyvät, sillä valtatie 8 sivuaa molempia keskuksia. Myös joukkoliikenneyhteydet ovat kohtuullisen hyvät Rauma–Pori-yhteyksien ansiosta. Alueen ulkopuolelle pohjois-eteläsuuntaiset yhteydet ovat huomattavasti paremmat kuin yhteydet itään. Alueelta on matkaa valtateitä pitkin Turkuun noin 115 kilometriä ja Tampereelle noin 140 kilometriä. Lähimmät rautatieyhteydet lähtevät Porista Tampereen suuntaan. Myös lähin lentokenttä on Porissa.

Kuva. Luvian kuntakeskus. Lähde: Fonecä-kartat 2014.

Kuva. Eurajoen kuntakeskus. Lähde: Fonecä-kartat 2014.

Kahden keskuksen läheisyys luo selvitysalueelle sijaintietua, mutta toisaalta alueen asiointi ja työssäkäynti hajautuvat kahden eri kaupungin vaikutuspiiriin. Luvialaisten työssäkäynti Porin suuntaan on merkittävää, ja Eurajoki kuuluu Rauman työssäkäyntialueeseen. Luvialta 43 prosenttia työllisistä käy töissä Porissa. Eurajoen työvoimasta 38 prosenttia käy Raumalla. On kuitenkin huomattava, että Eurajoella käy myös paljon kunnan ulkopuolista työvoimaa. Työssäkäynnin ja asioinnin kannalta kuntarajoilla ei kuitenkaan ole juuri merkitystä yksittäisten asukkaiden arjen näkökulmasta. Keskusten naapurikunnissa pendelöinti prosentti on luonnollisesti tavallista korkeampi keskusten suuntaan.

Kuntien yhdistyminen antaa mahdollisuuden kehittää kahden keskuksen väliin jäävää maaseutumaista vyöhykettä yhtenä kokonaisuutena. Onkin selvää, että Rauman ja Porin välissä olevan alueen elinvoima ja mahdollisuudet syntyvät nimenomaan luonnonläheisyydestä ja rauhaa kunnioittavasta elämäntavasta ja asumisesta. Todennäköisesti jatkossakin merkittävä osa yhdistyneen kunnan asukkaista työskentelee Porissa tai Raumalla. Keskusten kehyskunnat ovat usein kuitenkin houkuttelevia asuinalueita turvallisuutta ja väljyyttä kaipaaville lapsiperheille ja työkäisille.

Liikenneyhteydet ovat keskeisiä elinvoiman kehittämisen kannalta. Valtatie 8 on kohtuullisessa kunnossa, mutta jatkossa sen kehittämiseksi on tehtävä johdonmukaista edunvalvontatyötä yhteistyössä kaupunkien kanssa. Tieyhteys mahdollistaa porilaisten, raumalaisten ja muidenkin asioiden rannikkotietä pitkin, mistä on merkittävää hyötyä uudelle kunnalle. Lisäksi hyväkuntoinen valtatie mahdollistaa kunnan sisäisen asioinnin ja erityisempien kaupallisten ja julkisten palveluiden saavutettavuuden kunnan alueen ulkopuolelta. Valtatien kehittämisen lisäksi myös nykyisten kuntakeskusten elinvoimaa lisäävät toimenpiteet vaikuttavat suotuisasti koko kunnan elinvoimaan.

3 PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN

Kuntapalveluiden toteuttamistavat ja palveluverkot eroavat toisistaan: kunnat tekevät yhteistyötä eri suuntiin, järjestävät palveluita eri toimijoiden kanssa ja ovat suunnitelleet palveluverkkonsa erilaisin resurssein ja periaattein joskin samojen lakipykälien mukaisesti.

Kuntien yhdistyminen edellyttää palvelujärjestelmän yhdenmukaistamista ja uudelleenarviointia. Yksinkertaisesti kyseessä on nykyisten palveluntuottamis- ja -järjestämistapojen yhtenäistäminen, mutta toisaalta on kyettävä uudistamaan palveluita niin, että ne vastaavat parhaalla mahdollisella tavalla kuntalaisten palvelutarpeita. Harmonisointivaatimuksia on lukemattomia, eikä kaikkia ole mahdollista tunnistaa etukäteen. Jokainen palveluprosessi vaatii yhtenäistämistä käytännön tasolla, mikä on palveluprosessin henkilöstön tehtävä sitten, kun yhdistymisestä on päätetty.

Periaatteena palveluiden näkökulmasta on, että kun uusi kunta aloittaa toimintansa, kuntalaiset saavat tasa-arvoisen kohtelun asuinpaikasta riippumatta. Käytännössä yhdenmukaistaminen voi näyttää siltä, että jostain aiemmasta palvelusta tai palvelutasosta voidaan joutua luopumaan, mutta toisaalta jokin palvelu voi parantua. Yhdistymissopimuksessa sovitaan yhdistämisen keskeisimmistä periaatteista. Yksityiskohdista päätetään kuitenkin vasta yhdistymissopimuksen hyväksymisen jälkeen.

Selvitysprosessin aikana on käyty keskustelua lähipalveluista. Jo alkuvaiheessa tavoitteeksi asetettiin, että prosessissa tulisi saavuttaa yhteisymmärrys siitä, mitä lähipalvelut ovat ja miten niitä kehitetään uudessa kunnassa. Yhdistymissopimuksessa määritellään yhteinen käsitys lähipalveluista, jonka perusteella uuden kunnan palvelujärjestelmä toteutetaan.

3.1 Sosiaali- ja terveystyöpalvelut

Hallituksen esitys uudeksi sote-järjestämislainsäädännöksi annettiin eduskunnalle 4.12.2014. Esityksen mukaisesti sosiaali- ja terveystyöpalvelujen järjestämistä vastuu on määrä siirtyä vuoden 2017 alussa viidelle sosiaali- ja terveystyöalueelle (sote-alue). Uudistus yhdistää sosiaali- ja terveystyöpalvelut sekä perus- ja erityistason palvelut samalle järjestäjätaholle. Alueet rakentuvat nykyisten erityisvastuualueiden pohjalta. Eurajoen ja Luvian alue kuuluu läntiselle sote-alueelle eli Turun yliopistollisen keskussairaalan erikoisvastuualueeseen. Alue käsittää Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Vaasan sairaanhoitopiirit.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen toteutumisen tapa vaikuttaa hyvin merkittävästi kuntien asemaan. Jos uudistus toteutetaan kaavaillulla tavalla, kunnat menettävät päätösvallostaan sosiaali- ja terveystyöpalveluissa leijonanosan. Lisäksi kasvavat kustannukset heikentävät kuntien mahdollisuuksia rahoittaa asukkaiden tarvitsemat palvelut. Sote-uudistuksen toteutumisen tapa onkin kuntien tulevaisuuteen kaikkein merkittävimmän vaikuttava asia. Kuntien yhdistymisestä sopiminen tilanteessa, jossa lähi-vuosien lainsäädäntö on vielä epäselvää, aiheuttaa erityishaasteita neuvotteluille. Kunnat sopivat sosiaali- ja terveystyöpalvelujen järjestämisen ja tuottamisen periaatteista uudessa kunnassa, mutta samalla on kuitenkin varauduttava siihen, että toimenpiteistä päättämisen sijaan kuntien tehtäväksi jää edunvalvonta, mikäli palveluiden järjestämistä vastuu siirtyy sote-alueelle.

Tällä hetkellä Luvian ja Eurajoen sosiaali- ja terveystyöpalvelut tuotetaan Keski-Satakunnan Terveydenhuollon kuntayhtymän kautta. Eurajoen terveystyöasemalla kuntalaiset saavat palvelunsa Attendolta, jolla on alihankintasopimus Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymän kanssa. Luvian palvelut tuotetaan Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymästä käsin kunnan omalla terveystyöasemalla. Eurajoella on myös kunnan oma vuodeosasto ja oma vanhustenhuollon henkilöstöä. Molemmat kunnat ovat mukana seudullisessa lastensuojelun kehittämissuunnitelmassa ja virka-ajan ulkopuolisessa sosiaalipäivystyksessä, joita hallinnoi Porin kaupunki. Kunnat ostavat sosiaaliasiainpalvelut Satakunnan sairaanhoitopiiriltä.

Erikoissairaanhoidon palvelut tuotetaan Satakunnan sairaanhoitopiirissä, joka tuottaa myös ensihoidon palvelut ja päivystyspalvelut yö- ja viikonloppuaikoina (perusterveydenhuolto-osa). Lisäksi kunnat ostavat

kehitysvammahuollon palveluita sairaanhoitopiirin sosiaalipalveluilta (entinen erityishuoltoapiiri). Molemmat kunnat kuuluvat myös Porin seudun ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueeseen.

3.2 Kasvatus-, opetus- ja vapaa-aikapalvelut

Ennusteen mukaan perusopetuspalvelujen tarve kasvaa vuoteen 2021 saakka hieman ja palaa vuoteen 2029 mennessä suunnilleen nykyiselle tasolle. Nykyisin Eurajoella toimii seitsemän peruskoulun 1–6 luokkien koulua, joissa annetaan myös esiopetusta. Lisäksi Eurajoella toimii yhteiskoulu, jossa ovat luokat 7–9. Luvialla perusopetusta annetaan kaikille oppilaille koulukeskuksessa. Esiopetus järjestetään Eurajoesta poiketen päiväkodeissa. Kunnat hankkivat erityisopetuksen ja vammaisopetuksen palvelut eri suunnista: Eurajoki Rauman kaupungilta ja Luvia Porin kaupungilta. Luvian uudelle kunnalle siirtyvän sopimuksen piirissä on vuosittain noin 10–15 oppilasta.

Luvian koulukeskuksessa havaittiin vuonna 2012 sisäilmaongelmia, joiden vuoksi koulukeskus vaati mittavaa remonttia. Lisäksi koulukeskuksen tilat olivat ahtaat. Koulukeskuksen peruskorjaus ja laajennus on Luvian kunnan historian suurin investointikokonaisuus, eikä kunnalla olisi ollut edellytyksiä rahoittaa sitä itse. Monien vaiheiden jälkeen opetus- ja kulttuuriministeriö myönsikin rakentamiskustannuksiin 2,4 miljoonaa euroa (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2013). Rahoitus on noin kolmannes hankkeen kustannuksista.

Alueella on monipuoliset päivähoitomahdollisuudet. Eurajoella päivähoitoa järjestetään päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa, perhepäivähoitona sekä avoimessa päiväkodissa. Kunnassa toimii myös yksityisiä perhepäivähoitajia. Eurajoen kunnalla on käytössä kotihoidon tuen kuntalisä sekä yksityisen hoidon tuen kuntalisä. Luvialla päivähoitoa järjestetään päiväkodeissa sekä perhepäivähoitona. Lisäksi käytössä on yksityisen hoidon tuen kuntalisä.

Toisen asteen koulutustarve kasvaa tulevina vuosina hieman etenkin Luvialla tavallista suurempien ikäryhmien vuoksi. Eurajoella toimii Eurajoen lukio, jossa käy pääsääntöisesti juuri Eurajoen ja Luvian alueen opiskelijoita. Lukiossa on noin 150 opiskelijaa.

Kansalaisopistotoiminta on järjestetty kunnissa ostopalveluna: Eurajoki ostaa palvelut Rauman kansalaisopistolta, Luvia ostaa palvelut Otsolan opistolta Porista. Molemmat kunnat kuuluvat Satakunnan kirjastojen yhteiseen varausjärjestelmään (Satakirjastot). Kunnissa on kummassakin yksi kirjasto. Molemmissa kunnissa on jäähalli ja urheilukenttä. Eurajoella on neljä liikuntasalia, Luvialla yksi. Nuorisotiloja on Eurajoella kaksi ja Luvialla yksi. Lisäksi Eurajoella on leirintäalue ja talkoovoimin ylläpidetty maaseutumuseo.

Lukion, ammatillisen perus- ja aikuiskoulutuksen sekä vapaan sivistystyön rakenteet uudistetaan valtakunnallisesti vuosina 2014–2016. Uudistus liittyy hallituksen rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanoon. Tavoitteena on säästää toisen asteen kustannuksissa, mutta samalla on oletettavaa myös, että toisen asteen koulutuksen järjestäjäverkko tiivistyy. Päätös uusista järjestämisluvista perustuu ennalta määriteltyihin kriteereihin ja kokonaisharkintaan, jossa painottuvat koulutustarve, koulutuksen saavutettavuus sekä koulutuksen järjestäjän taloudellinen kantokyky, ammatilliset ja toiminnalliset edellytykset. Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2017 alussa. Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää hakemuksesta koulutuksen järjestämisluvan tammikuussa 2015 julkistettavan hakuprosessin perusteella (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2014.)

Koska kasvatus- ja opetuspalveluiden palvelutarve pysyy suunnilleen nykyisellä tasolla tulevina vuosina, palveluverkon karsimiselle ei ole merkittävää tarvetta väestöpohjan perusteella. Joka tapauksessa kuntien on päätettävä koulu- ja varhaiskasvatusverkon ylläpitämisen periaatteista yhdistymissopimuksessa. Lukio-opetus toteutetaan jo nykyisin yhteistyönä, joten kuntien yhdistyminen ei aiheuta muutoksia siihen. Lukion lupahakemukseen ja edunvalvontaan sen säilymisestä on panostettava. Kansalaisopistotoiminnassa kunnat tekevät yhteistyötä eri suuntiin, joten yhdistymisneuvotteluissa on päätettävä, jatketaanko yhteistyötä Rauman kansalaisopiston sekä Otsolan opiston kanssa.

3.3 Tekniset palvelut ja tukipalvelut

Kuntien omaisuus koostuu pääosin rakennetusta infrastruktuurista. Konserniyhteisöjen kiinteistöomaisuutta lukuun ottamatta Eurajoen kunta omistaa 45 rakennusta (yht. 35 000 huoneistoneliömetriä) ja Luvian kunta 32 rakennusta (yht. 10 936 huoneistoneliömetriä).

Eurajoen yhdyskuntatekniset investoinnit ovat korkeat: vuonna 2014 yhteensä noin 9,3 miljoonaa euroa. Luvialla investoitiin samaan aikaan noin 1,5 miljoonalla eurolla. Eurajoella ei ole tehty rakennusten korjausvelkalaskelmia. Luvian rakennusten korjausvelka on Karhukuntien vuonna 2012 teettämän selvityksen mukaan noin 700 000 euroa. Sekä Eurajoki että Luvia omistavat kummatkin kuusi kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiötä.

Yhdyskuntatekniset palvelut järjestetään pääsääntöisesti itse, ja ostopalveluna hankitaan palveluita, jotka edellyttävät erityisosaamista tai -kalustoa. Esimerkiksi vesihuolto on järjestetty kunnissa kunnan omana, kirjanpidossa eriytettynä toimintana. Ympäristönsuojelun kunnat sen sijaan ostavat Porin kaupungilta. Luvialla siivouspalvelut ovat tilapalveluissa yhdessä kiinteistöjen kunnossapidon kanssa. Myös Eurajoella puhtaus- ja ruokapalvelut ovat teknisen toimen alla.

Palveluissa tehdään paljon seudullista yhteistyötä, esimerkiksi jätehuollossa. Eurajoki kuuluu Porin kaupungin hallinnoimaan seudulliseen jätelautakuntaan, joka hoitaa jätehuollon viranomaistehtäviä. Toiminnan laajentumisesta myös jätehuollon järjestämistehtäviin neuvotellaan. Luvialla on sopimus jätteiden vastaanottamisesta Porin kaupungin Hangassuon jäteasemalle. Eurajoella on vastaava sopimus Rauman kanssa.

Teknisten palvelujen yhdistäminen tarjoaa yleensä mahdollisuuksia yhdistyville pienille kunnille, sillä usein pienten kuntien resurssit ovat haavoittuvia. Resurssien kokoaminen yhteen mahdollistaa henkilöstön erikoistumisen, sijaisjärjestelyt sekä kollegoiden tuen. Tekninen toimi siirtyisi Luvialta Eurajoelle, mutta toisaalta luvialaiset saattaisivat hyötyä palveluresurssien vahvistumisesta. Infrastruktuurin hoitoon ja ylläpitoon liittyvät palvelut toteutetaan edelleen paikallisesti siellä, missä tarvetta ilmenee. Merkittävien yhtenäistämistarve on yhteistyösopimuksissa (mm. jätehuolto) sekä tietojärjestelmissä.

4 DEMOKRATIA JA JOHTAMINEN

Kunnan merkittävin johtamisväline on kuntastrategia. Luvialla ja Eurajoella on laadittu kuntastrategiat. Eurajoella on otettu käyttöön strategian tueksi myös valtuustosopimus ja kunnan strategian arviointi CAF-itsearvioinnin avulla.

Uudistuva kuntalaki edellyttää, että kunnalla on oltava kuntastrategia, joka ohjaa kunnan toimintaa. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa valtuuston tulisi asettaa pitkän aikavälin tavoitteet väestöryhmien hyvinvoinnille sekä elinympäristölle ja elinvoimalle. Lisäksi strategiassa on määriteltävä, millaiset periaatteet ohjaavat palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen liittyvää päätöksentekoa, mitkä ovat kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet, millaisin periaattein kunta toimii omistajana yhteisöissä, millaiset periaatteet ohjaavat henkilöstöjohtamista sekä osaamisen ja työkyvyn hallintaa sekä millaisin periaattein kunnan asukkaille tarjotaan mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan.

4.1 Poliittisen päätöksenteon rakenteet

Eurajoella kunnanvaltuutettuja on 27 ja Luvialla 21. Kunnanhallituksen jäseniä on molemmissa kunnissa yhdeksän. Molempien kuntien päätöksentekokulttuuri on koettu toimivaksi, avoimeksi ja hyväksi.

Vuoden 2012 kunnallisvaaleissa Eurajoella suurimman kannatuksen sai Keskusta ja Luvialla Kokoomuksen kannatus oli lievästi Keskustan kannatusta korkeampi.

Taulukko. Kunnallisvaalit 2012, osuus äänistä %.

	KOK	SDP	KESK	PS	VIHR	VAS	KD	Muut
Eurajoki	13,5	30,1	36,3	11,1	0,6	7,3	0,9	0,2
Luvia	28,7	22,8	28,4	9,5	2,5	2,6	-	5,5

Nykyisen kuntalain mukaan yhdistyneen kunnan asukasluvun perusteella uudessa valtuustossa olisi 35 jäsentä. Uudistuvan kuntalain mukaan valtuutettujen lukumäärästä päättää valtuusto. Eurajoen ja Luvian kokoisessa kunnassa valtuutettuja tulisi olla asukasluvun perusteella vähintään 27. Kunta saisi kuitenkin halutessaan päättää myös suuremmasta valtuustosta. Valtuuston koosta päätetään yhdistymissopimuksessa.

Kuntien yhdistymisen olisi määrä astua voimaan vuoden 2017 alussa. Uudistuvan kuntalain mukaan kunnallisvaalit järjestettäisiin jatkossa keväällä. Jos laki tulee voimaan, seuraavat kunnallisvaalit järjestetään siis lokakuun 2016 sijaan huhtikuussa 2017. Kuntarakennelain mukaan kuntarakennemuutoksen toteutuessa kesken vaalikauden, kunnat voivat sopia joko vaalien toimittamisesta voimaantuloa edeltävänä vuonna tai valtuustojen yhdistymisestä uuden kunnan valtuustoksi kunnallisvaalikauden loppuun kestäväksi toimikaudeksi. Asiasta sovitaan yhdistymissopimuksessa. Jotta uuden kunnan toiminta käynnistyisi täysimittaisesti heti vuoden 2017 alussa, vaalit on perusteltua järjestää jo vuoden 2016 puolella. Tämä mahdollistaa myös sen, että uusi valtuusto voi kokoontua jo vuoden 2016 lopussa päättämään esimerkiksi uuden kunnan taloudesta ja strategiasta heti vaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen.

Eurajoen ja Luvian kunnat ovat organisoineet toimintansa perinteisellä tavalla lautakunnittain. Eurajoella lautakuntia on lakisääteisten lautakuntien lisäksi seitsemän ja Luvialla viisi. Eurajoen tavoitteena on uudistaa organisaatiota prosessilähtoisemmäksi funktionaalisen organisaatorakenteen sijaan. Radikaaleihin muutoksiin ei ole kuitenkaan ryhdytty, vaan tavoitteena on keskittyä toimintalähtöiseen uudistamiseen. Kunta keskittyy siten ensin prosessien kehittämiseen ja vasta sitten varsinaisen organisaatorakenteen muuttamiseen.. Kunnassa on tunnistettu, kuvattu ja dokumentoitu pääosa ydin- ja tukiprosesseista sekä

määritelty niille omistajat. Prosessijohtamisen menetelmiä on otettu käyttöön suunnitelmallisesti. Prosessien tunnistamisen, suunnittelun, kehittämisen ja yhteensovittamisen toimintaa on tarkoitus parantaa jatkuvasti.

Taulukko. Kuntien nykyiset lautakunnat (lukuun ottamatta lakisääteisiä toimielimiä).

Eurajoki	Luvia
Sosiaalilautakunta	Perusturvalautakunta
Koululautakunta	Sivistyslautakunta
Kirjasto- ja kulttuurilautakunta	Vapaa-aikalautakunta
Liikunta- ja nuorisolautakunta	
Tekninen lautakunta	Tekninen lautakunta
Ympäristölautakunta	Ympäristölautakunta
Maaseutulautakunta	

Uuden kunnan hallinnon järjestämisessä kannattaa hyödyntää kuntien aikaisempia kokemuksia organisaatiorakenteen eduista ja haitoista. Luvia on aiemmin tiivistänyt lautakuntarakennettaan ja koska Eurajoella on esiintynyt ajatuksia uudistaa organisaatiorakennetta, kuntarakenteen muutos tarjoaa hyvän tilaisuuden lautakuntarakenteen uudistamiseen ja yhdistämiseen esimerkiksi sivistys- ja vapaa-aikatoimissa.

4.2 Lähidemokratia

Uudistuva kuntalaki korostaa asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Kuntalaisille tulisi tarjota entistä enemmän monipuolisia, vaikuttavia ja käyttäjälähtöisiä osallistumismenetelmiä. Eurajoella uudenlaista osallistumista on edistetty *Yhdessä paremmaksi* -hankkeella, joka keskittyy asiakaslähtöisten palvelujen suunnitteluun ja järjestämiseen kuntalaisten ja kunnan asiantuntijoiden poikkihallinnollisena yhteiskehittämisenä. Eurajoen Yhdessä Paremmaksi -toimintaohjelman tavoitteena on luoda ja dokumentoida toimintatavat, joiden mukaisesti kunta yhteiskehittelynä kuntalaisten kanssa suunnittelee ja järjestää asiakaslähtöiset, verkostomaiset ja poikkihallinnolliset kuntapalvelut. Kyseessä on ajattelutapa, jossa kuntapalveluja kehitetään jatkuvasti: ideoidaan, opitaan, kokeillaan, muokataan ja taas opitaan. Näin varmistetaan, että palvelut ovat hyödyllisiä, käyttökelpoisia, toimivia ja toivottavia kuntalaisen näkökulmasta sekä tehokkaita järjestäjän kannalta.

Eurajoen kunnan *Voi hyvin Eurajoella* -hanke osallistaa yhdistyksiä ja järjestöjä. Molemmat kunnista tiedottavat aktiivisesti kotisivuillaan sekä tiedotuslehdissä, ja Eurajoki myös sosiaalisessa mediassa. Eurajoella toimivat nuorisovaltuusto ja vanhusneuvosto, Luvialla nuorisofoorumi ja seniorineuvosto. Eurajoella järjestetään joka toinen vuosi kuntalaiskysely palvelujen tärkeydestä ja kuntalaisten tyytyväisyydestä niihin. Luvialla on järjestetty projektimaista osallistamistoimintaa mm. Tukevasti tolpillaan -hyvinvointiohjelman sekä Liikkuva koulu -liikuntahankkeen alla. Lisäksi Luvialla toimii aktiivisia kyläyhdistyksiä. Myös Eurajoella kylätoimintaa on edistetty monenlaisin toimenpitein.

4.3 Henkilöstövoimavarat sekä hallintopalvelut

Kunnissa on henkilöstöä yhteensä noin 540. Tiedot henkilöstömäärästä ovat vuoden 2013 lopun tietoja. Selvityksen aikana on todettu, että viimeisen vuoden aikana on tapahtunut pieniä, muutaman henkilön muutoksia, mutta ne eivät ole merkittäviä kokonaisuuden kannalta.

Taulukko. Henkilöstömäärä 2013. Lähde: tilinpäätökset 2013.

	Eurajoki	Luvia
Yleishallinto	7	9
Sosiaalitoimi	182	50
Koulutoimi *	94	90
Kirjasto- ja kulttuuritoimi *	12	
Liikunta- ja nuorisotoimi *	6	
Tekninen ja ympäristötoimi	55	36
Yhteensä	356	185

Huom! Henkilöstömäärät ovat tilinpäätösten poikkileikkauslukuja, joten mukana on koko henkilöstömäärä.

* Luvian tilinpäätöksessä sivistyspalvelut ovat yhtenä kokonaisuutena.

Eurajoella henkilöstön keski-ikä (43,7) on merkittävästi alhaisempi kuin Luvialla (48,6). Eurajoella on laadittu henkilöstöstrategia. Kevan (Kuntien Eläkevakuutus) ennusteiden mukaan on mahdollista arvioida henkilöstön eläkkeelle jäämistä tulevina vuosina. Ennuste on kuitenkin vain laskennallinen, ja se perustuu ikään. Henkilöstöllä on kuitenkin mahdollisuus päättää itse tarkemmin eläkkeelle jäämisen ajankohdasta tai ajankohtaan voi vaikuttaa eläkkeelle varhaisempi jääminen esimerkiksi sairastapausten vuoksi. Vuoteen 2025 mennessä Luvian henkilöstöstä jää eläkkeelle noin puolet. Eurajoella samana aikana jää eläkkeelle noin kolmannes. Eläköityminen tarjoaa mahdollisuuden sopeuttaa henkilöstöä muuttuviin palvelutarpeisiin. Toisaalta juuri kasvavien palvelutarpeiden aloilla sosiaali- ja terveydenhuollossa syntyy todennäköisesti haasteita osaavan työvoimaan saamiseksi alueelle.

Kuntien yhdistymistä seuraavan viiden vuoden aikana Eurajoen nykyisestä henkilöstöstä jää eläkkeelle laskennallisen ennusteen mukaan yhteensä noin 45 henkilöä. Luvian henkilöstöstä samana aikana jää eläkkeelle noin 17 henkilöä. Nykyisestä kuntien yhteenlasketusta henkilöstöstä kyseiset laskennallisen ennusteen mukaiset eläkkeelle jäävät henkilöt ovat vajaa kymmenes. Lisäksi eläkkeelle jää jo ennen yhdistymistä yli 20 henkilöä.

Eläköitymistä on mahdollistaa hyödyntää niin, että ennakoidaan palvelutarpeiden muutokset ja suunnitellaan työtehtäviä uudelleen toimien vapautuessa eläköitymisen tai muun syyn vuoksi. Vuoteen 2025 mennessä suhteellisesti eniten eläkkeelle jää toimistotyöntekijöitä sekä siivous- ja kiinteistöhuollon henkilöstöä. Luvialla eläköityy suurin osa päivähoidon- ja esiopetuksen henkilöstöstä. Tulevaisuudessa on rekrytoitava lisää terveydenhuollon henkilöstöä – erityisesti perus- ja lähihoitajia. Palveluverkkopäätökset ja palvelujen järjestämistavat voivat vaikuttaa rekrytointien määrään pitkällä tähtäimellä tulevaisuudessa. Lyhyellä tähtäimellä on tärkeää aloittaa yhteinen henkilöstösuunnittelu jo heti yhdistymispäätöksen jälkeen. Erityisesti hallintopalvelujen tehostaminen on mahdollista kuntarakenteen muuttuessa.

Eurajoki ostaa talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut KuntaPro Oy:ltä, joka on noin 70 asiakasorganisaation omistama yhtiö. Luvialla hallintopalvelut tuotetaan omana työnä. Kunnanjohtaja vastaa kunnan taloudesta ja hallinnosta, kaavoituksesta ja elinkeinotoimesta sekä toimii kunnanhallituksen esittelijänä ja kunnanviraston päällikkönä. Hallintojohtajan tehtäviin kuuluvat kunnanhallituksen ja -valtuuston sihteerin tehtävät, asuntolainat, taloussuunnittelu ja ATK. Hallintojohtaja on hallinto- ja talousosaston päällikkö.

Selvitysprosessin edetessä on tullut esille, että kuntien yhdistyessä on mahdollista jatkaa Eurajoen ostopalvelusopimusta niin, että talous- ja henkilöstöhallinnon laajenemisen edellyttämät palvelut voidaan järjestää jatkossakin KuntaPro Oy:ltä. Toimistotyöntekijöiden korkea eläköityminen mahdollistaa joustava siirtymisen uuteen järjestämistapaan, mutta edellyttää myös valmistelua.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki voi vaikuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunnan palvelussuhdeturvaan tulevaisuudessa. Suurin osa terveydenhuollon henkilöstöstä on nykyisin Keski-Satakunnan kuntayhtymässä. Molemmissa kunnissa on kuitenkin lisäksi omaa kunnan palveluksessa olevaa henkilöstöä erityisesti vanhustenhuollossa.

4.4 Konsernirakenteet ja yhteistoiminta

Kuntien konsernit ovat laajuudeltaan yhteneväisiä: molemmissa kunnissa on kuusi yhtiötä, joista kaikki ovat asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöitä. Mahdollinen päätettävää asia yhtiöihin liittyen on yhtiöiden hallinnon järjestäminen tulevaisuudessa, eli onko rakenteessa tai muissa toiminnoissa tiivistettävää.

Uudistuva kuntalaki edellyttää, että kuntastrategiassa määritellään kunnan omistajapolitiikka. Omistajapolitiikan tavoitteiden pohjalta valtuuston tulisi ilmaista omistajaohjauksen periaatteet, joiden mukaan kunta on eri organisaatioissa ja yhteisöissä mukana omistajana, sijoittajana, rahoittajana tai yhteistoiminnassa muiden kuntien kanssa. Valtuusto hyväksyy myös konserniohjeet, joilla määritellään kunnan ja tytäryhteisöjen menettelytavat ja mahdollistetaan kuntakonsernin johtaminen kokonaisuutena. Konsernijohto ja kunnanhallitus käyttävät konserniohjeita omistajaohjauksen välineenä.

Seuraavassa taulukossa on kuvattu kuntien yhteistoimintaa selvitysalueella eri toimialoilla. Yhteistyösuhteissa on jonkin verran eroavaisuutta, mutta kunnilla on myös paljon yhteistä. Taulukkoon on merkitty lihavoituna konkreettisia palveluita, joiden järjestämistavasta ja sopimuksista kuntien on yhdistymispäätöksen jälkeen neuvoteltava. Sopimukset siirtyvät automaattisesti uudelle kunnalle, mutta niiden ehtojen mukaan uusi kunta voi neuvotella sopimusten päättämisestä tai toteuttaa sopimuksia vähintään niiden sopimuskauden ajan.

Selvityksen aikana on tullut esiin, että osaa sopimuksista voi olla tarkoituksenmukaista jatkaa uuden kunnan alkutaipaleella, vaikka toimintamalli ei olisikaan yhtenäinen koko kunnassa (esim. kansalaisopistotoiminta). Selvitettävää kokonaisuuksia ovat mm.

- Elinkeinopalveluiden, arkkitehti- ja suunnittelupalveluiden, varhaiskasvatuksen ja erityisopetuksen palveluita on syytä tarkastella joko ostopalvelun tai palveluiden oman järjestämisen vaihtoehtojen kautta.
- Hankinta- ja talousneuvonnan palveluiden sopimusten jatkamismahdollisuus ja tarkoituksenmukaisuus on selvitettävä.
- Maaseutuhallinnon palvelut on järjestettävä jonkun kumppanin kanssa, joten molemmat sopimus suunnat on tarkasteltava ja neuvoteltava jatkoa ajatellen. Maatilojen lomitus toimii järjestetään yhteneväisesti Huittisten kaupungin kautta vuoden 2015 loppuun saakka. Kuntien on neuvoteltava palvelun järjestämisestä tämän jälkeen niin, että mahdollinen uusi kuntarakente otetaan huomioon.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestäminen selviää valtakunnallisesti sopimusneuvottelujen jälkeen. Alueellinen rakenne Keski-Satakunnan kuntayhtymän pohjalta ei muuttuisi yhdistymisen seurauksena, joskin tarkastelua palveluiden tulevista tarjontamalleista ja sisällöistä on syytä tulevaisuudessa tehdä.

Taulukko. Kuntien yhteistoiminta. Kuntien yhteistoiminta selvitysalueella (2.2.2015).

	Eurajoki	Luvia	Lisätiedot
ELINKEINOT JA KILPAILUKYKY			
Prizztech Oy			Eurajoella Yrityspalvelu Enter (Prizztech Oy) vastaa uusyritysneuvonnasta. Luvia on edelleen Prizztech Oy:n osakkaana, vaikka onkin irtautunut kokonaisasiakkuudesta.
Elinkeino- ja yrityspalvelutehtävät			Yhteinen yrityskehittäjä Nakkilan kunnan kanssa
Karhukunta-yhteistyö			Yhteistyötä myös toimialakohtaisesti.
HALLINTO-, MAASEUTU- JA MUU YHTEISTOIMINTA			
Talous- ja henkilöstöhallinto			Eurajoella KuntaPro Oy tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut.
Maaseutuhallinto			Euran yhteistoiminta-alue
			Porin yhteistoiminta-alue
Maatilojen lomitustoimi			Maatalousyrittäjien eläkelaitos ostaa palvelun tuottajilta ja sekä Eurajoki että Luvia kuuluvat samaan alueeseen, jonka palvelun vielä vuonna 2015 tuottaa Huittisten kaupunki. Jatkosta ei ole vielä tietoa.
Kaavoitus- ja arkkitehtipalvelut			Eurajoki hankkii palvelut ostopalveluina.
			Luvia ostaa palvelut Porin kaupungilta sopimus pohjaisesti
Ympäristöterveydenhuolto			Porin seudun ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue. Mukana: Pori, Eurajoki, Harjavalta, Luvia, Nakkila ja Ulvila
Palo- ja pelastustoimi			Satakunnan alueellinen pelastustoimi
Hankintapalvelut			Yhteistyösopimus Porin hankintapalveluyksikön kanssa.
Talous- ja velkaneuvonta			Sopimus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä Porin kaupungin ja Ulvilan, Harjavallan, Kullaan, Luvian, Nakkilan, Noormarkun, Pomarkun, Merikarvian, ja Kokemäen kuntien kesken.
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT			
Erikoissairaanhoito			Satakunnan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Perusterveydenhuolto			Keski-Satakunnan terveydenhuollon Ky (Attendo tuottaa palvelut Eurajoen terveysasemalla avoterveydenhuollon, suun terveydenhuollon, vuodeosaston ja työterveyshuollon palvelut alihankintasopimuksella)
Perusterveydenhuollon päivystys			Satakunnan sairaanhoitopiiri kuntayhtymä
Lastensuojelun kehittäminen			Satakunnan lastensuojelun kehittämissyksikkö (Pori)
Virka-ajan ulkopuolinen sosiaalipäivystys			Sosiaalipäivystys (Pori)
Sosiaalipalvelut			Satakunnan sairaanhoitopiiri kuntayhtymä (ostopalvelu)
Satakunnan sovittelutoimisto			Vastuukuntana Pori
Työterveydenhuolto			Satakunnan työterveyspalvelut -liikelaitos
			Eurajoella työterveyshuollosta vastaa Attendo
SIVISTYSPALVELUT			
Seudullinen päivähoito			Karhukuntien yhteistyösopimus päivähoidosta.
Erityisopetus			Sopimus Rauman kaupungin kanssa erityisopetuspalvelujen myymisestä
			Luvia ostaa erityisopetuspalveluja Porista
Vammaisopetuspalvelut			Sopimus Rauman kaupungin kanssa vammaisopetuspalvelujen myymisestä
			Porin kaupunki, vammais- ja sairaalaopetus
Lukio-opetus			Luvian ja Eurajoen välinen sopimus lukiokoulutuksen järjestämisestä. Kahdenvälinen sopimus.
Satakunnan ammattikorkeakoulu			Luvialla on yhteistyösopimus SAMK:in kanssa.
Kansalaisopisto			Otsolan kansalaisopisto. Mukana: Pori, Luvia, Nakkila
			Rauman kansalaisopisto. Mukana: Rauma, Eurajoki
Satakirjastot			
TEKNINEN TOIMIALA			
Porin ympäristövirasto			Jäteneuvontapalvelut
Porin seudun jäte lautakunta			Jätehuollon viranomaistehtävät
Jäteveden johtaminen ja puhdistaminen			Rauman kaupunki
			Porin vesi
Ympäristönsuojelutehtävät			Porin kaupunki

5 TALOUS

5.1 Yleinen kuntatalouden tila Suomessa ja selvitysalueella

Kuntatalouden tilanne koko maassa on ollut viime vuosina erittäin haasteellinen. Kuntien menot ovat kasvaneet selvästi, kun samanaikaisesti yleisen taloustilanteen ja valtion julkisen talouden sopeuttamistoimien takia tulokasvu ei ole vastannut toimintakatteen heikkenemistä. Valtionosuuksien leikkauksia on tehty vuosittain ja kunnat ovat joutuneet kiristämään kunnallisverotusta. Kuntien vuosikate on heikentynyt vuodesta 2010 lähtien kuitenkin siten, että vuonna 2013 se kääntyi nousuun. Tähän olivat vaikuttamassa poikkeukselliset verotulotilitykset, kiristynyt kunnallisverotus sekä aikaisempia vuosia alhaisempi menokasvu. Toimintakate heikkeni 3,4 prosenttia kun se vuosina 2010–2012 heikkeni keskimäärin 5,2 prosenttia vuosittain. Vaikka käyttötalouden heikkenemiskierrettä saatiin hieman oikaistua, niin kuntien velkaantuminen jatkui velkamäärän kasvettua noin 13 prosenttia vuonna 2013.

Vuonna 2014 ennustetaan kuntatalouden taas heikkenevän ja vuosikatteen jäävän poistojen tasoa alhaisemmaksi. Myös vuoteen 2018 ulottuvassa peruspalveluohjelman ennusteessa kuntatalous heikkenisi, mihin vaikuttaa yleinen taloustilanne, hallituksen rakennepoliittinen ohjelma sekä väestön ikääntymisestä johtuvat kustannusten kasvupaineet. Vuoden 2014 tasosta sosiaali- ja terveydenhuollon menojen ennustetaan kasvavan vuoteen 2018 mennessä yli miljardin euron verran. Vaikka samanaikaisesti verokehitykseen ennustetaan kasvua, niin kuntatalous tulisi pysymään alijäämäisenä koko ennustekauden.

Alla olevassa taulukossa esitettyjen tunnuslukujen perusteella Eurajoen talouden tila on vahva.

Taulukko. Kuntien talouden nykytilanne vuoden 2013 tilinpäätöksen perusteella.

TUNNUS-LUVUT TP 2013	Toimintakate €/as.	Verot €/as.	Valtionosuus €/as.	Vuosikate €/as.	Vuosikate %:a poistois-ta	Lainakanta €/as.	Oma-varaisuus-aste-%	Kertynyt yli-/alijäämä €/as.
EURAJOKI	-5 862	6 283	1 512	2 028	558	643	87,3	9 618
LUVIA	-4 853	3 435	1 404	-31	-15	1 923	39,2	-280
Manner-Suomi keski-määrin	-4 989	3 790	1 522	380	100	2 542	60,4	1 284
Satakunta	-5 023	3 613	1 807	448	113	1 737	63,6	1 159

Asukasta kohden mitattuna Luvian toimintakate on parempi kuin Eurajoella. Vaikka Luvian toimintakate on Eurajoeta paremmalla tasolla, sen vuosikate oli negatiivinen vuonna 2013.

Asukaskohtaisesti Eurajoki kerää verotuloja selvästi enemmän kuin Luvia, jonka verotulot ovat pienemmät kuin Satakunnassa ja Manner-Suomessa keskimäärin.

Molemmat kunnat saavat valtionosuutta alle valtakunnallisen ja maakunnan keskiarvon.

Eurajoen vuosikate on yli valtakunnallisen keskiarvon ja omaa luokkaansa verrattuna Luviaan ja maakuntaan. Eurajoen lainakanta on hyvin alhainen. Molempien kuntien lainakanta on alle maan keskiarvon. Kunnan omavaraisuusaste on Eurajoella korkea, Luvian arvo jää alle maakunnan ja valtakunnallisen keskiarvon.

Kertynyttä ylijäämää on Eurajoella reilusti yli valtakunnallisen arvon. Luvian taseessa on kertynyttä alijäämää.

Myös valtakunnallisessa vertailussa, jossa taloutta arvioidaan yhdeksällä tunnusluvulla, Eurajoki on kuuden mittarin osalta valtakunnan kymmenen parhaimman kunnan joukossa ja paras kunta neljän mittarin osalta.

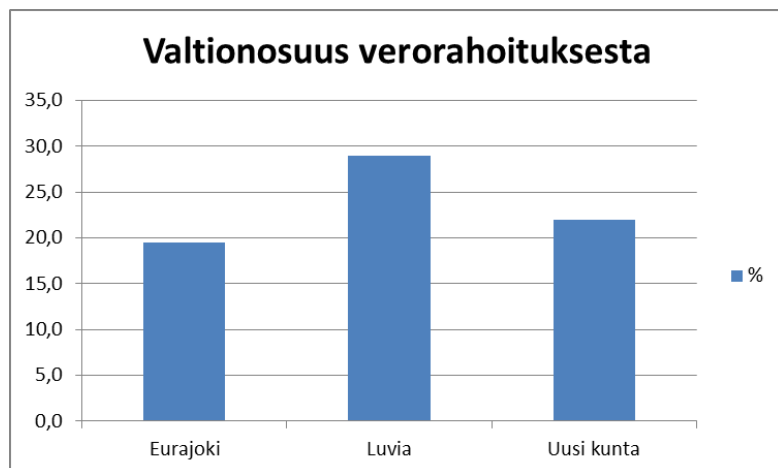
Kuntakonsernitarkastelussa Eurajoen ja Luvian konsernitilinpäätöksen 2013 tunnusluvut ovat seuraavat:

Taulukko. Konsernien tunnusluvut 2013.

KONSERNIN TUNNUSLUVUT 2013	Taseen lop- pu-summa 1000€	Taseen kertynyt yli/alijäämä 1000 €	Taseen kertynyt yli/alijäämä €/as.	Laina- kanta 1000 €	Laina- kanta €/as.	Oma- varaisuus- aste %
EURAJOKI	85 197	54 368	9 173	6 951	1 173	81
LUVIA	17 156	-1 447	-431	7 869	2 344	31
Manner-Suomi keskimäärin			954		5 547	43,5

Sekä Eurajoen että Luvian kunnan tilinpäätökseen yhdistellyt tytäryhtiöt ovat toimialtaan asunto- ja kiinteistöyhtiöitä. Eurajoen konsernitilinpäätös osoittaa, että kuntakonsernin taloudellinen asema on vahva. Luvian kunnan osalta konsernitilinpäätöksen tunnusluvut ovat samansuuntaiset kunnan tunnuslukuihin verrattuna.

Seuraavassa kuviossa on esitetty valtionosuuden suhteellinen osuus verorahoituksesta (valtionosuus + verotulot)

Kuva. Selvitysalueen kuntien ja uuden kunnan valtionosuus verorahoituksesta, %.

Tarkastelussa Luvian saaman valtionosuuden suhteellinen osuus 29 prosenttia on selvästi suurempi kuin Eurajoella. Eurajoen tunnusluku 20 prosenttia on merkittävän pieni. Uuden kunnan osalta tunnusluku asettuu 22 prosenttiin. Keskimäärin Suomessa tunnusluvun arvo vuonna 2013 oli 28,7 prosenttia.

5.2 Toiminnan tulos ja toiminnan rahoitus

Seuraavassa taulukossa on esitetty kuntakohtainen tuloslaskelma sekä suhteutettu luvut euroina per asukas.

Taulukossa on esitetty myös laskennallinen ”uusi kunta” yhdistämällä Eurajoen ja Luvian tilinpäätösluvut ja niistä johdetut tunnusluvut.

Taulukko. Toiminnan tulos ja toiminnan rahoitus vuoden 2013 luvuilla.

Tuloslaskelma 2013 1000 €	Eurajoki		Luvia		Uusi kunta	
		€/as.		€/as.		€/as.
Toimintakate	-34 766	-5 862	-16 282	-4 853	-51 048	-5 497
Verotulot	36 995	6 238	11 524	3 435	48 519	5 225
Valtionosuudet, <i>josta hark.var. vos-korotus</i>	8 966 0	1 512 0	4 712 0	1 404 0	13 678 0	1 473
Verorahoitus	45 961	7 749	16 236	4 839	62 197	6 698
Korkotuotot/-menot, netto	33	6	-69	-21	-36	-4
Muut rahoituskulut/-tuotot, netto	791	133	12	4	803	86
Vuosikate	12 019	2 026	-103	-31	11 916	1 283
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalennukset	2 153	363	698	208	2 851	307
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	9 866	1 663	-801	-239	9 065	976
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	3	1	5	1	8	1
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)	0	0	0	0	0	0
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)	0	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	9 869	1 664	-796	-237	9 073	977
Kumulatiivinen yli-/alijäämä	57 007	9 612	-940	-280	56 067	6 038

Eurajoella tilikauden tulos vuonna 2013 oli positiivinen 1 664 €/as. ja Luvialla negatiivinen -237 €/as.. Uuden kunnan tulos toteutuisi ylijäämäisenä 977 €/as.

Taulukko. Kuntien rahoituslaskelma 2013.

1 000 €	Eurajoki	Luvia	uusi kunta
Toiminnan rahavirta	12 019	-679	11 340
Investointien rahavirta	-8 446	-1 074	-9 520
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	3 573	-1 753	1 820
Rahoituksen rahavirta	-1 769	1 606	-163
Rahavarojen muutos	1 950	532	2 482
Rahavarat 31.12.2013	21 612	811	22 423
Rahavarat 1.1.2013	19 662	279	19 941
Rahavarat/as.	3 644	242	2 415

Vuoden 2013 tilinpäätöksen mukaan Luvian toiminnan ja investointien rahavirta on ollut negatiivinen, mutta Eurajoen positiivinen. Luvia on kattanut kyseisen alijäämän lainanotolla.

Rahavarat asukasta kohden ovat Eurajoella 3 644 euroa ja Luvialla 242 euroa. Uuden kunnan rahavarat olisivat 2415 €/as.

Eurajoki

Toiminnan tulos

Eurajoen toimintatulot kattoivat toimintamenoista 4 721 975 €. Toimintatulot asukasta kohden olivat 796 € ja toimintamenot 6 658 €/asukas. Kunnan toimintakate eli nettomenot asukasta kohden olivat - 5862 €. Vuosikate oli 12 019 772 € riitti kattamaan poistot. Tilikauden tulos oli 9 866 950 € ja asukasta kohden 1 664 €.

Tilikauden tulos ei poikennut lähivuosien tuloksesta. Eurajoen kunnan tulosta paransi verotulojen arvioitu suurempi kertymä, joka muodostui kiinteistöveron ja yhteisöveron tuotosta. Vuonna 2013 verotuloja kertyi 36 995 427 €, josta kiinteistöverojen osuus oli 14 202 337 €, josta taas ydinvoimalaitoksista saatiin yli 10 milj. €.

Toiminnan rahoitus

Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 3 718 865 €. Investoinnit katettiin tulorahoituksella.

Kassa- ja rahoitusvarallisuus ja mahdollinen sijoitustoiminta

Kunnalla oli vuoden 2013 lopussa välittömästi käytettävissä 3,3 milj. euron kassavarat ja 0,5 milj. euron rahoitusjärjestelyt.

Kassaylijäämiä oli sijoitettuna rahoitusarvopapereihin 18,3 milj. €. Kunnanhallitus on 25.8.2009 vahvistanut kassavarojen hajauttamisen perusteet. Kunnan salkun allokaatio on neutraalissa osakepainossa. Kunnan sijoitussalkkujen kolmen vuoden keskimääräinen tuottotaso on ollut 4 prosenttia ja vuoden 2014 alusta 1,5 prosenttia.

Luvia

Toiminnan tulos

Luvian toimintatulot kattoivat toimintamenoista 2 789 T€. Toimintatulot asukasta kohden olivat 831 € ja toimintamenot 5 684 €/asukas. Kunnan toimintakate eli nettomenot asukasta kohden olivat - 4853 €. Vuo-

sikate oli negatiivinen -103 T€ eikä riittänyt kattamaan poistoja. Tilikauden tulos oli alijäämäinen -801 T€ € ja asukasta kohden -239 €.

Tilikauden tulos ei juurikaan poikennut lähivuosien tuloksesta. Luvian kunnan taloudelliset ongelmat ovat syventyneet vuoden 2013 aikana eikä tasapainottamistoimenpiteistä huolimatta taloutta ole saatu käännettyä. Luvian toimintakulujen kasvu oli 9 prosenttia, toimintakate heikkeni 5,7 prosenttia.

Toiminnan rahoitus

Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 1 074 T€. Investoinnit katettiin velanotolla.

5.3 Valtionosuudet: rakennepaketin ja valtionosuusuudistuksen vaikutus

Seuraavassa taulukossa on esitetty valtionosuuden määrän kehittyminen. Sekä Eurajoen että Luvian valtionosuuden määrä alenee merkittävästi vuonna 2015. Uusi kunta saisi vuonna 2015 kunnan peruspalvelujen valtionosuutta 2,4 M€ vähemmän kuin vuonna 2014.

Taulukko. Valtionosuuslaskelma.

Arvio kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vuonna 2015					
Vuoden 2015 kuntajaolla					
Lähde: Kuntaliitto 30.9.2014					
Kunta	Asukas- luku 31.12.2013	Kunnan perus- palvelujen valtionosuus vuonna 2015 euroa	Kunnan perus- palvelujen valtionosuus vuonna 2014 euroa	Kunnan perus- palvelujen valtionosuus Muutos 2014-2015	Kunnan perus- palvelujen valtionosuus vuonna 2015 1 000 € Ilman järjestelmä- muutosten tasausta
Eurajoki	5 931	8 362 543	10 435 873	-2 073 330	11 445 096
Luvia	3 355	5 665 721	5 993 642	-327 921	6 087 274
Uusi kunta	9 286	14 028 265	16 429 515	-2 401 250	17 532 371

5.4 Kuntien talouden tasapainottamistarpeet ja -suunnitelmat

Talouden tasapainottamishjelmat

Eurajoki

Kunnalla ei ole talouden tasapainottamishjelmaa.

Luvia

Luvian kunnalla on valtuuston hyväksymä talouden tasapainottamishjelma vuosille 2014–2017. Ohjelmassa on määritelty tavoitteet kustannusten kasvun hillitsemiseksi ja karsimiseksi.

Rakennemuutokset

Eurajoki

Eurajoen kunta on päättänyt siirtää varhaiskasvatuksen sosiaalilautakunnan alaisuudesta koululautakunnan alaisuuteen.

Luvia

Varhaiskasvatuksen ja sivistystoimen palvelut on jo aiemmin yhdistetty yhden lautakunnan alaisuuteen.

5.5 Investoinnit

Investoinnit on rahoitettu tähän mennessä Eurajoella ilman velanottoa. Myöskään taloussuunnitelmakaudella (3-5 vuotta) Eurajoki ei näytä tarvitsevan vierasta pääomaa investointeihin.

Eurajoki

Eurajoen merkittävimmät investoinnit taloussuunnitelmakaudella 2014–2016 ovat Hirvelän alueen kunnallistekniikka, kirjasto, Lapijoen päiväkoti, yhdystie ja kevyen liikenteen väylä keskustan ja Lapijoen välillä.

Vuonna 2013 Eurajoen kunnan investointimenot olivat 8 446 432 €. Merkittävimmät investoinnit olivat kunnallistekniikassa 2 406 719 € sisältäen vesihuoltolaitoksen investoinnit ja kiinteistöhuollon investoinnit. Tulevalla taloussuunnitelmakaudella investointiohjelman mukaan on suunniteltu vuodelle 2015 yhteensä 6 613 200 €.

Kunnan investoinnit rahoitettiin ilman lainoja. Eurajoen kunnan strategiassa on linjattu, että investointien rahoitukseen käytetään enintään kolmasosa aikaisempien vuosien rahoitusylijäämästä. Valtuustositomuksessa on määritelty, että investointitaso määräytyy vuosikatteen perusteella. Vuosikatteen yli meneviä investointeja voidaan kattaa em. kolmasosalla.

Luvia

Luvian merkittävin investointi taloussuunnitelmakaudella 2014–2016 on koulukeskuksen laajennus.

Investointeihin oli vuoden 2013 talousarvioon budjetoitu 872 500 (nettomenot) euroa, josta toteutui vain 395 741 euroa eli 45 prosenttia.

Investoinnit rahoitettiin kokonaisuudessaan velanotolla.

5.6 Merkittävimmät varat ja velat

Taulukko. Selvitysalueen kuntien ottolainat.

TP 2013 ottolainat	Eurajoki	€/as.	Luvia	€/as.
Lainat rahoitus- ja va- kuutuslaitoksilta	0	0	6 116 057	1822
Lainat muilta	3 381 306	570	575 219	171
Ottolainat yhteensä	3 381 306	570	6 691 276	1994

Luvialla oli ottolainaa 6 691 T€ ja ja 1994 €/asukas. Eurajoella on lainaa Posivalta 570 €/as.

Eurajoki:

Kunnan taseen loppusumma oli 81 198 120 €, josta pysyvät vastaavat olivat 57 311 815 €, toimeksiantojen varat 106 160 € ja vaihtuvat vastaavat 23 780 144 €. Kunnan oma pääoma oli 70 871 475 €, josta tilikausien ylijäämät olivat 57 007 588 €. Vieras pääoma oli 10 075 231 € ja sen osuus vastattavasta oli 12,41 prosenttia.

Konsernin taseen loppusumma oli 85 197 296 €, josta pysyvät vastaavat olivat 58 877 010 €, toimeksiantojen varat 183 079 € ja vaihtuvat vastaavat 232 342 €. Konsernin oma pääoma oli 68 319 494 €, josta tilikausien ylijäämät olivat 54 367 952 €. Vieras pääoma oli 15 735 811 € ja sen osuus vastattavista oli 18,5 prosenttia.

Luvia:

Luvian kunnan taseen loppusumma oli 14 842 000 €, josta pysyvät vastaavat olivat 13 591 000 €, toimeksiantojen varat 119 000 € ja vaihtuvat vastaavat 1 131 000 €. Kunnan oma pääoma oli 5 788 000 €, josta tilikausien alijäämä 940 000 €.

Konsernin taseen loppusumma oli 17 156 000 €, josta pysyvät vastaavat olivat 14 566 000 €, toimeksiantojen varat 155 000 € ja vaihtuvat vastaavat 2 435 000 €. Konsernin oma pääoma oli 5 285 000 €, josta tilikausien alijäämät olivat 1 447 000. Vieras pääoma oli 11 433 000 € ja sen osuus vastattavista oli 66,7 prosenttia.

Konsernitaseessa lainat olivat vuoden 2013 tilinpäätöksessä 7 869 000 € ja 2344 €/as.

5.7 Kuntien ja konsernien taloudelliset vastuut

Taulukko. Kuntien ja konsernien lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta.

	Eurajoki	konserni	Luvia	konserni
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	2 169 000	6 691 276	8 055 404
Pakolliset varaukset	0	259 450	0	129 750
Leasing-vastuut	0	0	0	0
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien konserniyhteisöjen puolesta	465 458	0	0	0
Muut vastuusitoumukset	254 328	254 328	106 242	106 242
Kuntien vastuu takauskeskuksen takausvastuista	25 822 627	25 822 627	14 641 317	14 641 317
Muut taloudelliset vastuut				
Muut taloudelliset vastuut kuin lainat yht.	26 5542 413	28 505 405	21 438 835	22 932 713

Eurajoen kunnan konsernin ottolainat tilinpäätöksessä 2013 olivat yhteensä 2 169 000 €. Eurajoella on konsernin ulkopuolisia vastuita 0,3 milj. euroa.

Luvian kuntakonsernin ottolainat olivat 8 055 404 €. Luvia ei ole antanut konsernin ulkopuolisia vastuusitoumuksia.

Eurajoella vuokrataloyhtiöiden korjausvelka on muodostunut suureksi. Kunnanvaltuusto on tehnyt päätöksen kahdelle vuokrataloyhtiölle myönnettävästä lainasta peruskorjauksen suorittamiseksi. Myönnettyjen lainojen yhteismäärä on 3,4 milj. €, korko 1,82 prosenttia ja laina-aika 30 vuotta.

5.8 Kuntien veropaineet ja poistot

Seuraavassa taulukossa on esitetty uuden kunnan painelaskelma, joka osoittaa sellaisen tuloveroprosentin, jolla kunnan talous olisi tasapainossa ilman velanottoa. Painelaskelma perustuu kuntatalouden trendilaskelmaan, jonka oletukset on esitetty liitteessä 1.

Taulukko. Uuden kunnan talouden painelaskelmat.

	2013	2017	2021	2025	2029
Eurajoki-Luvia	2013	2017e	2021e	2025e	2029e
Veroprosentti	18,63	18,90	18,90	18,90	18,90
Nettokustannukset 1000 €					
Päivähoito ja esiopetus ⁴	4 838	4 854	4 878	4 911	4 956
Perusopetus ja lukio	9 794	10 423	11 102	11 294	11 454
Vanhusten hoito ⁵	8 407	9 336	10 437	13 076	14 985
Perusterveydenhuolto, avohoito ⁷	4 709	4 946	5 212	5 462	5 683
Erikoissairaanhoido	10 730	11 552	12 500	13 592	14 463
Muut tehtävät (sis. avustukset) ⁶	12 570	12 987	13 563	14 123	14 617
Kertaerät					
Toimintakate 1000 €	-51 048	-54 098	-57 692	-62 458	-66 158
Tulot 1000 €					
Kunnallisvero	29 152	30 791	31 795	33 104	34 253
Kiinteistövero	14 872	17 785	18 442	19 203	19 875
Yhteisövero	4 495	4 764	4 976	5 181	5 362
Valtionosuudet ¹	13 678	11 771	12 293	12 801	13 248
Tulot yhteensä 1000 €	62 197	65 112	67 506	70 288	72 738
+ Korkotuotot	kasvu 1 %/v	133	138	144	150
+ Osinkotuotot	kasvu 1 %/v	119	124	129	134
+ Muut rahoitustuotot	kasvu 1 %/v	815	848	883	918
- Korkokulut	kasvu 5 %/v	-169	-205	-250	-303
- Muut rahoituskulut	kasvu 1 %/v	-131	-136	-142	-148
Rahoituskulut ja tuotot yhteensä 1000 €		767	769	764	729
Vuosikate 1000 €	11 916	11 783	10 578	8 581	7 309
Poistot 1000 €	2 851	2 967	3 087	3 213	3 343
Tilikauden tulos² 1000 €	9 065	8 816	7 491	5 369	3 966
Varausten, poistoeron ja rahastojen muutokset		8			
Ali-/ylijäämä³ 1000 €	9 073	8 816	7 491	5 369	3 966
Kertynyt ali-/ylijäämä³ 1000 €	56 067	91 845	124 459	150 179	168 848
Kertynyt ali-/ylijäämä³ €/asukas	6 038	9 962	13 451	16 220	18 335
Vuosikatetavoite, 100 % poistoista 1000 €	2 851	2 967	3 087	3 213	3 343
Ero tavoitteeseen 1000 €	9 065	8 816	7 491	5 369	3 966
Paine veroprosenttiin⁸	0	0	0	0	0
Veroprosentti tasapainossa	18,63	18,90	18,90	18,90	18,90

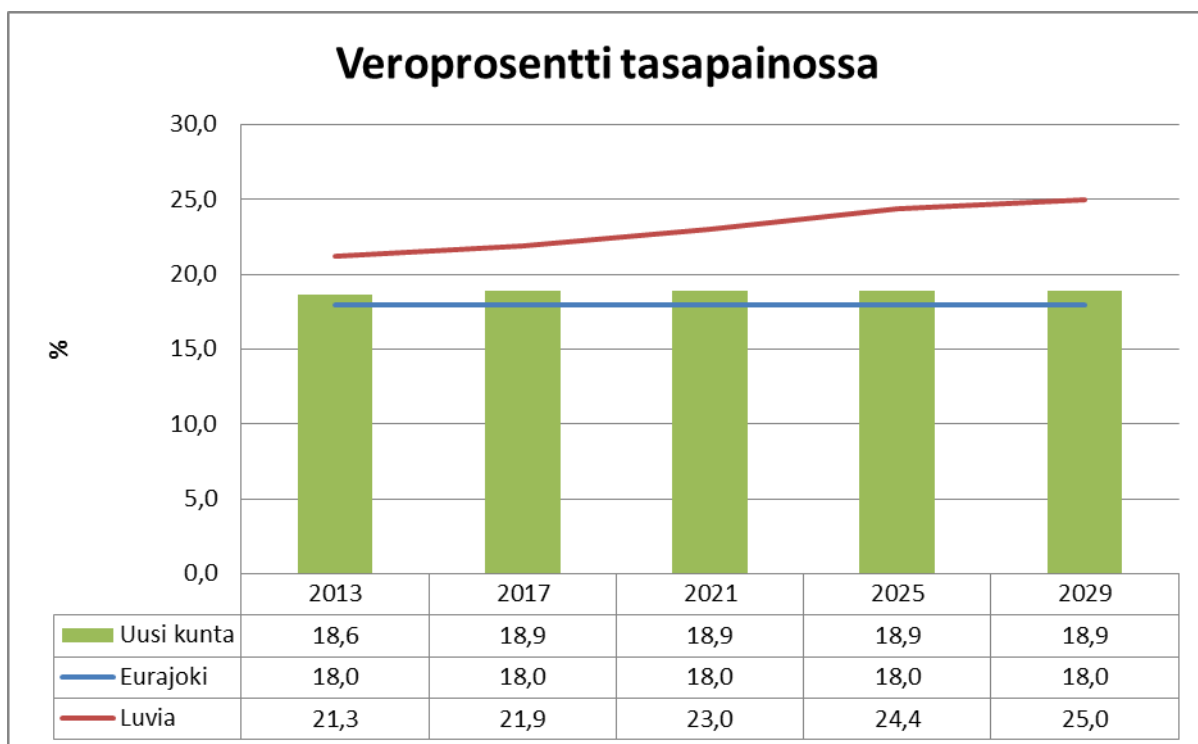
Uuden kunnan tuloveroprosentti pysyisi 18,9 prosentissa tarkastelujakson päähän eli vuoteen 2029 saakka.

Sote-rahoitusosuus ei vaikuttaisi uuden kunnan tuloveroprosenttia nostavasti, kuten seuraavassa taulukossa on esitetty.

Taulukko. Sote-rahoitusosuuden vaikutus veroprosenttiin.

Laskelmat huomioiden soterahoitusosuuden muutos (maks. 50 €/asukas 2017 ja maks. 400 €/asukas 2020 eteenpäin) STM 4.12.2014					
Sote -rahoitusosuuden muutos €/asukas		50	55	55	55
Sote -rahoitusosuuden muutos 1000 €		440	513	513	513
Vuosikate	11 916	11 343	10 065	8 069	6 796
Ero tavoitteeseen 1000 €	9 065	8 377	6 978	4 856	3 453
Paine veroprosenttiin⁸	0	0	0	0	0
Veroprosentti tasapainossa	18,63	18,90	18,90	18,90	18,90

Seuraavassa kuvassa on esitetty Eurajoen, Luvian ja uuden kunnan veroprosentti tasapainossa. Kuvasta voidaan havaita, että uuden kunnan tuloveroprosentin kehitys on hyvin lähellä Eurajoen kehitystä. Eurajoen veronkorotuspaine säilyi matalalla tasolla koko tarkastelujakson ajan. Luvian veroprosentti kohoaisi 25:een vuonna 2029.

Kuva. Veroprosentti tasapainossa.

5.9 Johtopäätökset

Tilinpäätöslukuihin pohjautuen voidaan todeta, että Eurajoen talous on vahvasti tasapainossa, vuosikate ylittää poistojen tason ja tulos on ollut jatkuvasti ylijäämäinen. Kunnan lainamäärä on pieni.

Luvian kunnan talous sisältää haasteita. Tilinpäätökset ovat toteutuneet alijäämäisinä vuodesta 2011 alkaen. Toisaalta kunnan lainamäärä on vielä kohtuullinen. Tuloveroprosentti on muita kuntia korkeampi, joten talouden tasapainottaminen veroprosenttia korottamalla saattaa olla vaikeaa.

Eurajoen kunnalla ei näyttäisi olevan painetta korottaa veroja. Luvian kunnan lähivuosien tilanne veroprosentin paineiden suhteen näyttää vielä kohtuulliselta, mutta korotuspaineet voimistuvat vuodesta 2021 alkaen. Uuden kunnan osalta veronkorotuspaineet pysyisivät pieninä ja veroprosentti pysyisi siten stabiilina.

Kuntien taloudellista tilaa voidaan arvioida myös nk. kriisikuntakriteereiden avulla (ks. seuraava taulukko).

Taulukko. Kriisikuntakriteerien täytyminen.

	Raja-arvo	EURAJOKI	LUVIA	JUUSI KUNTA
2013				
Vuosikate, €/as	< 0	2028	-31	1283
Tulovero-%	> 20,00	18,00	19,75	18,63
Lainamäärä, €/as	> 3830	643	1922	1105
Kertynyt alijäämä, €/as	< 0	9618	-280	6039
Omavaraisuusaste, %	< 50 %	87,0 %	39,2 %	ei täyty
Suhteellinen velkaantuminen, %	> 50 %	19,0 %	46,7 %	ei täyty

Yllä olevassa taulukossa on esitetty kuntakohtaiset ja uuden kunnan vuoden 2013 tunnusluvut sekä verrattu niitä raja-arvoihin. Täytyneet kriisikuntakriteerit on merkitty taulukkoon punaisella. Eurajoen tunnusluvuista yksikään ei täyty. Luvian tunnusluvuista täytyy kolme kriteeriä, lisäksi Luvian kunnan suhteellisen velkaantumisen kriteeri lähestyy raja-arvoa. Uuden kunnan osalta yksikään kriteeri ei täytyisi.

Vuoden 2013 tilinpäätöksiä tarkastellessa tulee ottaa huomioon kertaerät, jotka liittyvät verotilitysten aikaistamiseen. Kyseisellä erällä on tulosta parantava vaikutus, joka on kertaluontoinen.

Kuntien toimittamien vuoden 2014 tilinpäätösarvioiden mukaan talouden kehitys on jatkunut aiempien vuosien tapaan molemmissa kunnissa. Eurajoen vuoden 2014 tuloksen arvioidaan olevan noin 10 Meur kun taas Luvian tulos tulee olemaan noin -470 Keur. Vuoden 2015 kuntien taloudenpitoon merkittävästi vaikuttavia seikkoja ovat investoinnit, jotka lisäävät erityisesti Luvian velkamäärää. Kuntien investointisuunnitelmat talousarviosta 2015 esitetään selvityksen liitteessä 2.

Eurajoen ja Luvian kuntaliitos ei toisi yhdistymisavustusta valtiolta. Yhdistymisavustusta on usein osoitettu kuntien yhdistymisestä aiheutuviin kustannuksiin kuten tietojärjestelmiin sekä palkkojen harmonisointiin. Yleisimmät tulevaisuudessa kuntien työntekijäryhmät, heidän määränsä ja palkkansa on koottu vertailutaulukkoon, josta selviää, että ryhmien tehtäväkohtaiset palkat ovat hyvin samankaltaiset. Joidenkin tehtävien osalta eroa voi olla maksimissaan 200 euroa. Karkealla tasolla arvioitu harmonisoinnin kustannus näissä yleisimpien tehtäväkohtaisen ryhmien osalta on noin 5000 euroa kuukaudessa, mikä voidaan arvioida olevan vuodessa enintään noin 70 000.

Lisäksi kuntien mahdollisia yhdistymisestä aiheutuvia kustannuksia ovat tietojärjestelmien yhdenmukaistamisesta aiheutuvat kustannukset.

Kustannussäästöjä sen sijaan saadaan hallinnon työn vähenemisestä, henkilöstön eläköitymisen hyödyntämisestä sekä palveluiden kehittämistä. Yhden henkilön työtehtävän (kuukausipalkka 2500 euroa) täyttämättä jättäminen vuodessa on noin 40 000 euroa ja mikäli tehtävää ei täytetä jatkossakaan on säästö jokavuotinen. Eläköitymisen ja tehtävien vapautumisen suunnitelmallinen hyödyntäminen on siten merkittävä kustannusten hallinnan väline.

6 ARVIO KUNTIEN YHDISTYMISEN EDELLYTYKSISTÄ

Kuntarakennelain mukaan yhdistymisselvityksen tavoitteena on 6 §:ssä tarkoitettu esitys kuntien yhdistymisestä ja siihen liittyvä 8 §:ssä tarkoitettu yhdistymissopimus. Selvityksen tulee aina sisältää vähintään suunnitelma hallinnon ja palvelujen järjestämisestä sekä palvelujen tuottamisesta selvitysalueella, selvitys yhdistymisen vaikutuksista kuntien yhteistoimintaan, selvitys taloudellisesta tilanteesta, arvio asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien sekä lähidemokratian toteutumisesta sekä yksityiskohtainen arvio kuntien yhdistymisen eduista ja haitoista. Selvitys toimii taustana kuntien neuvottelemalle yhdistymissopimukselle.

6.1 Uuden kunnan kuvaus

Elinvoima ja toimintaympäristö

Uusi kunta muodostaa merellisen maaseutukunnan Porin ja Rauman väliselle rannikkoalueelle. Luonnollisesti osa alueen elinvoimasta nojaa suurempien kaupunkikeskusten tarjoamiin mahdollisuuksiin. Kaupunkikeskuksissa on monia sellaisia yksityisiä ja julkisia palveluita, joiden tuottaminen pienellä väestöpohjalla ei ole mahdollista. Siksi uuden kunnan tavoitteena on jatkossakin hyödyntää kumppanuuksia lähikuntien välillä. Sijainnista johtuen Luvia on tehnyt aikaisemmin paljon yhteistyötä Porin seudun kanssa ja Eurajoki taas sekä Rauman että Porin seutujen kanssa. Aluerakenteen näkökulmasta uusi kunta toimii Rauman ja Porin seudut yhdistävänä maaseutumaisena asuin- ja matkailukuntana. Tavoitteena on kehittää erityisesti valtatie 8:a alueet yhdistävänä runkolinjana.

Eurajoen elinkeinoelämä on toiminut jo pitkään kunnan elinvoimaisuuden varmistajana. Kuntien yhdistyessä tätä vahvuutta hyödynnetään edelleen, ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten varmistaminen on myös uuden kunnan ydintehtävä. Mahdollisuuksiin voidaan tarttua myös vahvistamalla uuden kunnan profiilia keskusten läheisenä turvallisena ja rauhallisena merenrantakuntana.

Uusi kunta suunnittelee elinvoimaa ja elinkeinopolitiikkaa tukevat toimenpiteet ja organisaatorakenteet uuden kunnan tarpeiden mukaisesti.

Palveluiden järjestäminen ja tuottaminen

Kuntien yhdistyminen edellyttää palvelujärjestelmän yhdenmukaistamista ja uudelleenarviointia. Keinovalikoima on laaja: toisten palvelujen kohdalla on tarkoituksenmukaista jatkaa nykyisellään erilaisin organisointitavoin (esim. kansalaisopistopalvelut), toisaalla palvelut on hankittava kahden suunnan sijaan yhdeltä tuottajalta (esimerkiksi maaseutuhallinnon palvelut). Joidenkin palvelujen kohdalla (esimerkiksi elinkeinopalvelut ja erityisopetuspalvelut) on pohdittava, olisiko palvelun toteuttaminen kunnan omana työnä perusteltua. Uusi kunta toimii vahvasti verkostojen varassa ja toimii vuorovaikutuksessa kumppaniensa kanssa. Kumppaneita voivat olla niin yritykset, kunnat ja kaupungit kuin yhdistykset.

Uuden kunnan rakentamisessa korostuu vahvan lähipalveluverkon merkitys koko alueen elinvoiman tuottajana. Uuden kunnan aloittaessa toimintansa viranhaltijoilla, luottamushenkilöillä ja henkilöstöllä on yhdistymissopimuksen määrittelyn pohjalta syntynyt jaettu käsitys siitä, mitä lähipalveluilla tarkoitetaan. Palvelupisteiden lisäksi nykyisissä kuntakeskuksissa tarjotaan lähipalveluna varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, kirjaston ja vapaa-ajan palveluita, teknisen toimen asiointipalveluita sekä neuvontaa. Myös terveysaseman ja vanhuspalveluiden tarjoaminen nykyisissä kuntakeskuksissa on uuden kunnan tavoite, mutta mahdollinen järjestämisvastuu muutos vuodesta 2017 alkaen voi rajata uuden kunnan päätösvaltaa asiassa. Uusi kunta kehittää palvelujärjestelmäänsä jatkossa palvelutarpeiden pohjalta tarkoituksenmukaisella tavalla niin, että kuntalaisia kohdellaan tasavertaisesti.

Uuden kunnan muodostumisen avulla varmistetaan palveluiden saatavuus koko uuden kunnan alueella ja erityisesti sen kahdessa kuntakeskuksessa. Palveluiden tuotantoon ja kehittämiseen otetaan mukaan kuntalaisia ja alueen toimijoita.

Demokratia ja johtaminen sekä henkilöstö

Uuden kunnan johtamisjärjestelmä perustuu kuntastrategiaan, jonka tavoitteet konkretisoidaan talousarviossa. Tarkoituksena on rakentaa johtamisjärjestelmä, joka on yksinkertainen ja tehokas. Organisaatiorakenne muotoillaan uudelleen tarkoituksenmukaisella tavalla palveluprosesseihin sopivaksi. Eurajoen nykyistä lautakuntarakennetta tiivistetään Luvian kunnan organisaatiorakenteen suuntaan. Palvelujen kehittämistä prosessijohtamisen periaattein jatketaan edelleen, minkä pohjalta uuden kunnan rakenteita uudistetaan tarvittaessa myöhemmässä vaiheessa.

Uudessa kunnassa henkilöstö kehittää palveluprosesseja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa. Uuden kunnan alkutaipaleella muutokset henkilöstön arkityöhön ovat kohtuullisen pienet, sillä palvelut toteutetaan pääasiassa nykyisissä toimipisteissä. Uudelle kunnalle laaditaan jo ennen kuntien yhdistymistä henkilöstösuunnitelma, jolla mahdollistetaan henkilöstöresurssien sopeuttaminen palvelutarpeita vastaavaksi eläköitymisiä ja muuta henkilöstön liikkuvuutta hyödyntämällä.

Lähidemokratia ja kuntalaisten osallisuus

Uuden kunnan asukkaille turvataan perinteiset osallistumis- ja vaikuttamiskanavat. Sen lisäksi kunta painottaa asiakkaiden ja palveluja tuottavan henkilöstön mahdollisuutta osallistua palveluiden kehittämiseen. Molemmissa kunnissa hyväksi koettuja toimintamalleja hyödynnetään jatkossa myös uudessa kunnassa. Lisäksi uusi kunta kerää vuosittain asiakkaiden ja kuntalaisten näkemyksiä palveluista ja niiden vaikuttavuudesta.

Aktiivista kuntalaistoimintaa tuetaan talousarvioon varattavin määrärahoihin, joita jaetaan yhteisesti sovituin perustein esimerkiksi yhdistyksille ja kylätoiminnan tueksi.

6.2 Arvio uuden kunnan eduista ja haitoista

Uuden Eurajoen kunnan vahvuudet muodostuvat pääosin sijainnista, merenrannasta ja nykyisistä Eurajoen kunnan elinkeinopoliittisista ja taloudellisista poikkeuksellisista vahvuuksista. Kunnan taloustilanne on mahdollistanut hyvän liikkumavaran palveluiden järjestämisessä. Luvian yhdistyminen Eurajokeen ei muuta tilannetta merkittävästi, vaikka Luvia onkin kamppaillut taloudellisten haasteiden kanssa. Kuntien taloudelliset mittakaavat eroavat toisistaan. Luvia on toteuttanut lukuisia toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi, eikä kunnan kulurakenne luo uudessa kunnassa merkittäviä paineita. Sen sijaan kuntien yhdistyminen tarjoaa mahdollisuuden toteuttaa organisointiin liittyviä toimenpiteitä, joilla kulurakennetta voidaan kohentaa entisestään.

Kuntien yhdistymisen merkittävin vaikutus ja etu ovat nimenomaan **taloudellisten voimavarojen hallinnassa**. Luvian kunnan taloudelliset ongelmat ovat syventyneet suhteessa tuloihin, eikä suunta ole kääntynyt tasapainotustoimenpiteistä huolimatta. Erityisesti erikoissairaanhoidon suuret kustannukset ja koulukeskuksen sisäilmaongelmat ovat kaventaneet liikkumavaraa. Kunnan taloudelliset haasteet edellyttävät erittäin raskaita toimenpiteitä, jotta toiminta saataisiin jälleen kestäväälle pohjalle. Kuntien yhdistyminen estäisi Luvian talouden kriisiytymisen ja varmistaisi paremmin palvelujen säilymisen lähellä nykyistä tasoa.

Uuden kunnan on tulevaisuudessa vastattava väestön vähenemisen, huoltosuhteen heikkenemisen ja työttömyyden aiheuttamiin haasteisiin. Uudessa kunnassa nämä haasteet ovat kuitenkin pienempiä kuin useissa lähialueen kunnissa. Koska kunnan voimavarat ovat ennusteiden mukaan hyvät seuraavinakin vuosina, ongelmat eivät todennäköisesti kärjisty.

Vetovoiman ja kilpailukyvyyn kehittämisen kannalta kuntien yhdistyminen muuttaisi tilannetta etenkin Luvialla, jossa talouden kapea liikkumavara on syönyt kehittämisresursseja. Uuden kunnan strategiset valinnat ratkaisevat paljon kunnan tulevaisuuden menestyksestä. Kuntien yhdistyminen tarjoaa mahdollisuuden elinvoimaisuuden kehittämiseen aikaisempaa johdonmukaisemmin. Kuntien kehittämisresurssit ja elinkeinonvälän vahvuudet voidaan koota yhteen. Samalla kuntaliitos tuovat Eurajoelle uusia vahvuuksia esimer-

kiksi matkailuelinkeinojen monipuolistuessa. Elinvoimaisuuden kehittäminen on perusteltua kytkeä osaksi uuden kunnan johtamisjärjestelmää, jonka perustana on kuntastrategia.

Myös koko uuden kunnan alueen kehittäminen yhtenä vyöhykemäisenä kokonaisuutena mahdollistaa sijaintietujen paremman hyödyntämisen. Eurajoen ja Luvian kunnat muodostavat valtatie 8:n varaan rakentuvan maaseutumaisen merenranta-alueen, jonka kuntakeskukset sijaitsevat noin 20 kilometrin päässä toisistaan. Välimatka keskusten välillä ei ole kovin pitkä, mutta alueen asukkaiden toimintaedellytysten säilyminen edellyttää, että molempia keskuksia kehitetään. Liikkuminen alueella on pääasiassa yksityisautoilun varassa, sillä asutus on suhteellisen harvaa. Joukkoliikenneyhteydet keskusten välillä ovat kuitenkin kohtuulliset Porin ja Rauman välisen liikenteen vuoksi. Pohjoispuolella sijaitseva Pori on noin 83 000 asukkaan kehittyvä maakuntakeskus. Eteläpuolisessa keskuksessa Raumalla asuu noin 40 000 asukasta. Näiden keskusten vetovoima tarjoaa sijaintiedun selvitysalueelle. Yhdistyminen mahdollistaa **aluerakenteen** kehittämisen vyöhykemäisenä kokonaisuutena.

Uusi kunta mahdollistaisi **palvelujen järjestämisen** nykyistä kestävämmällä tavalla, sillä Luvian vaikea taloustilanne on vaarantanut toiminnan jatkuvuuden. Eurajoella palvelujen järjestämiseen on ollut hyvät voimavarat, eikä kuntien yhdistyminen merkittävästi muuttaisi tätä. Uusi kunta tekee aikanaan päätökset palveluverkoista uuden kunnan alueella palvelutarpeiden mukaisesti.

Kuntien yhdistyminen ei vaikuttaisi merkittävästi **lähidemokratian** toteutumiseen. Luottamushenkilöiden määrä vähenisi, mutta toisaalta yhdistyminen tarjoaisi mahdollisuuden luottamushenkilöiden ja ammatillisen johdon yhteistyön tiivistämiseen. Kuntalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen näkökulmasta kuntien yhdistyminen voisi parantaa mahdollisuuksia hyödyntää monipuolisia osallistumis- ja vaikuttamistapoja nykyistä laajemmin.

Henkilöstön näkökulmasta kuntien yhdistyminen tarjoaa useita etuja: palveluiden haavoittuvuus vähenee, erikoistumismahdollisuudet ja sijaisjärjestelyt paranevat, osaamispääoma kasvaa ja henkilöstön kehittämisresurssit lisääntyvät. Palkkojen harmonisointikustannukset ovat kohtuullisen pienet, ja suurempi säästö on mahdollista saada aikaan tehtävien yhdistämisellä ja uudelleenorganisoinnilla. Kuntarakennemuutoksissa henkilöstöllä on viiden vuoden palvelussuhdeturva, mutta eläköitymisen sekä muun tehtävien vapautumisen hyödyntämiseksi on mahdollista laatia suunnitelma, joka sopeuttaa henkilöstövoimavaroja tuleviin palvelutarpeisiin. Muutoksen hallinta edellyttää poliittista linjausta ja suunnitelmallista johtamista.

Seuraavan sivun taulukossa on koottu yhteen arvio kuntien yhdistymisen eduista ja haitoista.

Taulukko. Arvio kuntien yhdistymisen eduista ja haitoista.

	Edut	Haitat
Taloudelliset voimavarat	Kuntaliitoksella vältetään Luvian talouden kriisiytyminen. Luvialaisten veroprosentti todennäköisesti alenee .	Yhdistyminen aiheuttaa kustannuksia (jotka ovat kuitenkin hyvin kohtuulliset Eurajoen kunnan kantokyvylle).
Vetovoima ja kilpailukyky	Alueen vahvuudet kootaan yhteen ja erityisesti matkailumahdollisuudet vahvistuvat. Alueen sisäinen kilpailu vähenee, edunvalvonta vahvistuu ja yhtenäistyy. Mahdollisuudet hyödyntää kaupunkien vetovoimaa kumpaankin suuntaan. Verkostomainen kuntarakenne säilyy.	Alueella ei ole yhtä vahvaa keskusta. Imagon luominen ja vahvistaminen vaatii panostuksia.
Aluerakenne	Aluetta on mahdollista kehittää aiempaa johdonmukaisemmin niin, että kahden läheisen keskuksen sijaintietu voidaan hyödyntää. Joukkoliikenteen ja kuljetusten suunnittelu kokonaisuutena mahdollistuu.	Liikkumistarve saattaa lisääntyä, jos palvelujen organisointitapoja uudistetaan (toisaalta joillekin kuntalaisille matkat saattavat lyhentyä).
Palvelujen järjestäminen	Luvian alueen palvelut on mahdollista säilyttää lähellä nykyistä tasoa.	Yhteistyösuuntien muuttuminen saattaa muuttaa totuttuja palveluita.
Johtaminen, demokratia ja kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet	Kuntaliitos tarjoaa mahdollisuuden uudistaa organisaatiota ja toimintamallia. Asukkaat hyötyvät osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien monipuolistumisesta.	Asukkaita on aiempaa enemmän yhtä luottamushenkilöä kohden Luvian kunnan lakkauttaminen saattaa heikentää paikallisentiteettiä.
Henkilöstö	Henkilöstöressurssit vahvistuvat ja esimerkiksi eläköitymistä on mahdollista hyödyntää laajasti. Työyhteisöt laajenevat ja vertaisoppiminen hyvien käytäntöjen pohjalta mahdollistuu.	Palkkojen harmonisoinnista syntyy kustannuksia (jotka ovat kuitenkin kohtuullisen pienet). Tulevaisuudessa työmatkat voivat pidentyä, jos toimintoja ja rakenteita muutetaan.

6.3 Lain mukaisten kriteerien arviointi

Kuntarakenneselvityksen toteuttaminen edellyttää kuntarakennelain mukaisten kriteerien täyttymisen arviointia. Eurajoen ja Luvian kunnat lähtivät selvitysprosessiin, vaikka selvitysalueen ei todettu täyttävän kuntauudistusta koskevia rakennelain määräaikaisesti voimassa olevia kriteerejä. Kunnat voidaan katsoa kuuluvan eri seutuihin kuntalaisten asioinnin tai yhdyskuntarakenteen perusteella ja valtio määritteli selvitysvelvollisuudet kunnille siksi eri suuntiin. Kuntarakennemuutos ei myöskään synnyttäisi yli 20 000 asuk-

kaan kuntaa, joka asetettiin kuntauudistuksessa tavoitteeksi erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluiden vuoksi. Sosiaali- ja terveydenhuollosta on kuitenkin meneillään oma uudistuksensa parhaillaan.

Eurajoen ja Luvian alueista syntyvän uuden kunnan on katsottu muodostuvan *toiminnallisesta kokonaisuudesta, jolla on taloudelliset ja henkilöstövoimavaroihin perustuvat edellytykset vastata kunnan asukkaiden palvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta sekä riittävästä omasta palvelutuotannosta*. Yhdistymisneuvotteluiden aikana uudelle kunnalle on muodostunut jo selkeä profiili, jonka vahvistaminen on yksi uuden kunnan keskeisimmistä tehtävistä.

Kuntarakennelain jo vuosia voimassa olleen pysyvän kuntarakennekriteeristön eli 4 §:n mukaan kuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos edistää 2 §:ssä tarkoitettuja kuntajaon kehittämisen tavoitteita sekä parantaa:

- 1) kunnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta tai muuten edistää kunnan toimintakykyä;
- 2) alueen asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita;
- 3) alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia; tai
- 4) alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta.

Eurajoen ja Luvian kuntien yhdistymisen voidaan katsoa täyttävän kaikki neljä edellä mainittua ominaisuutta, joskin yhdyskuntarakenteen toimivuus paranee näiden kuntien välillä, muttei niinkään kuntien ja niiden viereisten kaupunkien välillä. Kuntien yhdistyminen turvaa ennen kaikkea luvialaisten tulevaisuuden, sillä kunnan taloustilanne vuoden 2014 ennakkotietojen mukaan näyttää siltä, että kriisikuntakriteerit olisivat täyttymässä yhä enemmän. Valtiovarainministeriö seuraa näiden kuntien talouskehitystä ja voi asettaa selvityksen, jonka perusteella kunnan talouden tervehdyttämiskeinot sekä kuntarakennevaihtoehdot arvioidaan. Luvian kunta on ollut selvityksiin ryhtyessään aktiivinen asian suhteen.

Kuntaliitos näyttää luonnollisesti hyvin erilaiselta Eurajoelta ja Luvialta käsin. Eurajoen vahva talous ei Luvian kunnan vuoksi liiemmin heikkene. Toisaalta kunnan koko ja vaikutusvalta 8-tien varren asioihin sekä molempien seutujen suuntaan vahvistunee.

Kuntarakennemuutos on strateginen päätös, jonka kunnanvaltuustot tekevät tilannekuvan, kuntien ja yhteisen edun sekä luottamuksen pohjalta. Valtuustot tekevät ratkaisunsa siis selvityksen ja neuvotteluiden perusteella mutta oman kuntansa ja alueensa asukkaiden näkökulmasta. Keskeisistä on suunnata katse pitkälle tulevaisuuteen, sillä kuntien yhdistymisen edut konkretisoituvat täysimittaisesti vasta yhdistymistä seuraavien vuosien aikana uuden kunnan luottamushenkilöiden päätöksin.

Liitteet.

Liite 1: Kuntatalouden trendiennusteen oletukset

- Verotettavien ansiotulojen reaalin muutos/tulonsaaja +1%/vuosi
- Verotettavien eläketulojen reaalin muutos/tulonsaaja +0,75%/vuosi
- Kiinteistöverotulojen reaalin muutos/asukas +1%/vuosi
- Yhteisöverontulojen reaalin muutos/asukas +1%/vuosi (lähtötaso 2010-2012 keskiarvo)
- Valtionosuuksien reaalin muutos/asukas 2012-2017 -1%/vuosi
- Valtionosuuksien ja verotulojen tasauksen reaalin muutos/asukas 2018-2040 +1%/vuosi
- Palvelutuotannon yksikkökustannusten reaalin muutos +1%/vuosi
 - 2005 – 2013 kuntatalouden hinnat nousivat keskimäärin 0,8 % nopeammin kuin kuluttajahinnat
- Veroprosentit ja vähennykset pysyvät vuoden 2014 tasolla
- Palkkatulon saajien määrä kehittyy kuten 15-64 -vuotiaiden määrä
- Eläketulon saajien määrä kehittyy kuten yli 64 -vuotiaiden määrä
 - Vanhusten hoidossa vanhusväestön ikäraja on nostettu ½ vuodella/ennustejakso
 - 75v vuonna 2012, 75,5v vuonna 2017, 76v vuonna 2012, 76,5v 2025 ja 77v vuonna 2029)
- Muuten palvelutarve kehittyy kuten palveluja käyttävien ikäluokkien koko

Liite 2. Kuntien investointiohjelmat talousarvioista 2015.

Eurajoen kunnan investointiohjelma 2015–2017.

Taulukko 3. Eurajoen kunnan talousarvion 2015 ja taloussuunnitelman 2015 – 2017 investointiohjelma

	Esitys	KJ	KH	KV	2016	2017	Myöh.
161900 KUNNANHALLITUS							
Investointitulot	4 000	4 000	4 000	4 000	0	0	0
Investointimenot	311 200	357 700	357 700	357 700	113 000	72 000	0
Investoinnit netto	-307 200	-353 700	-353 700	-353 700	-113 000	-72 000	
16190050 Kiinteä omaisuus							
Investointimenot	0	46 500	46 500	46 500	0	0	0
Investoinnit netto		-46 500	-46 500	-46 500			
16190130 Atk-hankinnat							
Investointitulot	4 000	4 000	4 000	4 000	0	0	0
Investointimenot	311 200	311 200	311 200	311 200	113 000	72 000	0
Investoinnit netto	-307 200	-307 200	-307 200	-307 200	-113 000	-72 000	
161955 KIRJASTO- JA KULTTUURILAUTAKUNTA							
Investointitulot	7 000	0	0	0	0	0	0
Investointimenot	56 000	28 000	28 000	28 000	0	0	0
Investoinnit netto	-49 000	-28 000	-28 000	-28 000			
16190350 Kulttuuritoimen irtaimisto							
Investointitulot	7 000	0	0	0	0	0	0
Investointimenot	56 000	28 000	28 000	28 000	0	0	0
Investoinnit netto	-49 000	-28 000	-28 000	-28 000			
161960 LIIKUNTA- JA NUORISOLAUTAKUNTA							
Investointimenot	57 000	42 000	47 000	47 000	0	0	0
Investoinnit netto	-57 000	-42 000	-47 000	-47 000			
16190410 Liikuntatoimen irtaimisto							
Investointimenot	42 000	42 000	32 000	32 000	0	0	0
Investoinnit netto	-42 000	-42 000	-32 000	-32 000			
16190420 Nuorisotoimen irtaimisto							
Investointimenot	15 000	0	15 000	15 000	0	0	0
Investoinnit netto	-15 000		-15 000	-15 000			
161970 TEKNINEN LAUTAKUNTA							
Investointitulot	0	0	0	0	100 000	0	0
Investointimenot	7 850 000	7 625 000	7 639 000	7 639 000	4 032 000	9 763 000	6 540 000
Investoinnit netto	-7 850 000	-7 625 000	-7 639 000	-7 639 000	-3 932 000	-9 763 000	-6 540 000
16190150 Teollisuusalueiden kehitt.							
Investointimenot	35 000	35 000	35 000	35 000	0	590 000	350 000
Investoinnit netto	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000		-590 000	-350 000
16190600 Teiden asfaltointi							
Investointimenot	470 000	470 000	470 000	470 000	700 000	140 000	0
Investoinnit netto	-470 000	-470 000	-470 000	-470 000	-700 000	-140 000	
16190790 Lavilanmetsän kunnal.tek.							
Investointimenot	0	0	0	0	0	0	760 000
Investoinnit netto							-760 000
16190860 Yleisten al. rakentaminen							
Investointimenot	100 000	90 000	100 000	100 000	100 000	0	0
Investoinnit netto	-100 000	-90 000	-100 000	-100 000	-100 000		
16190900 Vesilait. suunn. ja rak.							
Investointimenot	120 000	120 000	120 000	120 000	0	378 000	250 000
Investoinnit netto	-120 000	-120 000	-120 000	-120 000		-378 000	-250 000

	Esitys	KJ	KH	KV	2016	2017	Myöh.
16190950 Viemäriil. suun. ja raken.							
Investointimenot	1 080 000	1 080 000	1 080 000	1 080 000	520 000	470 000	3 200 000
Investoinnit netto	-1 080 000	-1 080 000	-1 080 000	-1 080 000	-520 000	-470 000	-3 200 000
16191010 Huhdan koulu							
Investointimenot	150 000	150 000	150 000	150 000	70 000	0	0
Investoinnit netto	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-70 000		
16191020 Keskustan koulu							
Investointimenot	35 000	35 000	35 000	35 000	0	2 400 000	0
Investoinnit netto	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000		-2 400 000	
16191030 Kuivalahden koulu							
Investointimenot	0	0	0	0	0	0	1 400 000
Investoinnit netto							-1 400 000
16191070 Sydänmaan koulu							
Investointimenot	355 000	355 000	355 000	355 000	0	0	50 000
Investoinnit netto	-355 000	-355 000	-355 000	-355 000			-50 000
16191080 Yhteiskoulu/lukio							
Investointimenot	100 000	100 000	100 000	100 000	0	0	0
Investoinnit netto	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000			
16192130 Irjanteen nuorisotalo							
Investointimenot	0	0	0	0	17 000	0	0
Investoinnit netto					-17 000		
16191150 Kunnanvirasto							
Investointimenot	30 000	0	0	0	160 000	0	0
Investoinnit netto	-30 000				-160 000		
16191170 Kirjasto							
Investointimenot	2 675 000	2 700 000	2 700 000	2 700 000	240 000	0	0
Investoinnit netto	-2 675 000	-2 700 000	-2 700 000	-2 700 000	-240 000		
	Esitys	KJ	KH	KV	2016	2017	Myöh.
16191280 Pohjaranta							
Investointimenot	0	0	0	0	40 000	0	0
Investoinnit netto					-40 000		
16191550 Teiden valaistukset							
Investointimenot	180 000	180 000	180 000	180 000	140 000	0	0
Investoinnit netto	-180 000	-180 000	-180 000	-180 000	-140 000		
16191570 Kaukolämpöverk.laajentaminen							
Investointimenot	150 000	150 000	150 000	150 000	0	0	0
Investoinnit netto	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000			
16191600 Palv.keskus Jokisimpukka							
Investointimenot	175 000	0	0	0	175 000	0	300 000
Investoinnit netto	-175 000				-175 000		-300 000
16190500 Teknisen lk. irtaimisto							
Investointimenot	0	0	0	0	80 000	0	0
Investoinnit netto					-80 000		
16191870 Jokirannan kehittäminen							
Investointimenot	0	0	0	0	80 000	0	0
Investoinnit netto					-80 000		
16192090 Vuojoen silta							
Investointimenot	50 000	50 000	50 000	50 000	0	0	0
Investoinnit netto	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000			
16192110 Paloasema, vanha							
Investointimenot	0	0	0	0	60 000	0	0
Investoinnit netto					-60 000		
16192120 Liikuntakesk. huoltorak.							
Investointimenot	0	0	0	0	85 000	0	0
Investoinnit netto					-85 000		

	Esitys	KJ	KH	KV	2016	2017	Myöh.
16192140 Viljamaksiini							
Investointimenot	0	0	0	0	0	0	15 000
Investoinnit netto							-15 000
16192150 Vastaanottohalli							
Investointimenot	0	0	0	0	0	0	110 000
Investoinnit netto							-110 000
16192170 Hirvelänt.kunnallistekn.							
Investointimenot	620 000	620 000	620 000	620 000	0	0	0
Investoinnit netto	-620 000	-620 000	-620 000	-620 000			
16192030 Lapjoen kunto-hiihtoreitti							
Investointimenot	0	0	0	0	30 000	0	0
Investoinnit netto					-30 000		
16191910 Korpelantie, Hietatie kl- väylä							
Investointimenot	930 000	930 000	930 000	930 000	0	0	0
Investoinnit netto	-930 000	-930 000	-930 000	-930 000			
16191160 Varikko							
Investointimenot	0	0	0	0	0	15 000	0
Investoinnit netto						-15 000	
16191430 Urheilukeskus							
Investointimenot	400 000	400 000	400 000	400 000	0	0	0
Investoinnit netto	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000			
16191040 Lapjoen koulu							
Investointimenot	0	0	0	0	60 000	0	105 000
Investoinnit netto					-60 000		-105 000
16191980 Auvintie väl. Vt8 Vuojoen							
Investointimenot	45 000	45 000	45 000	45 000	60 000	770 000	0
Investoinnit netto	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000	-60 000	-770 000	
	Esitys	KJ	KH	KV	2016	2017	Myöh.
16192200 Linnamaan kylän kl-väylä							
Investointimenot	35 000	35 000	35 000	35 000	800 000	0	0
Investoinnit netto	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-800 000		
16192210 Lapjoentien kl väylä							
Investointimenot	30 000	30 000	30 000	30 000	300 000	0	0
Investoinnit netto	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-300 000		
16192230 KLV Kirkkotie-joki-Ketunpesäntie							
Investointimenot	0	0	0	0	35 000	0	0
Investoinnit netto					-35 000		
16191410 Monitoimihalli							
Investointimenot	35 000	35 000	35 000	35 000	0	5 000 000	0
Investoinnit netto	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000		-5 000 000	
16191490 Toimari							
Investointimenot	15 000	15 000	15 000	15 000	0	0	0
Investoinnit netto	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000			
16191180 Välimaan torppa							
Investointimenot	0	0	4 000	4 000	0	0	0
Investoinnit netto			-4 000	-4 000			
16192220 Tekojäärata							
Investointitulot	0	0	0	0	100 000	0	0
Investointimenot	0	0	0	0	300 000	0	0
Investoinnit netto					-200 000		
161 EURAJOEN KUNTA							
Investointitulot	11 000	4 000	4 000	4 000	100 000	0	0
Investointimenot	8 274 200	8 052 700	8 071 700	8 071 700	4 165 000	9 835 000	6 540 000
Investoinnit netto	-8 263 200	-8 048 700	-8 067 700	-8 067 700	-4 065 000	-9 835 000	-6 540 000

Luvian kunnan investointiohjelma 2015–2019.

INVESTOINTIOHJELMA 2015-2019						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
KUNNANHALLITUS						
ATK-järjestelmien uusiminen 1)	-20 000	-10000	-10000	-10000	-10000	
Satakunnan sairaanhoitopiiri osuuslainojen maksuun	-1 368	-26 094	-30912	-40412	-50093	
SIVISTYSLAUTAKUNTA						
Perusopetuksen kalusto	-15 000	0			-15 000	
Koulukeskuksen laajennuksen suunnittelu 3)	-250 000					
VAPAA-AIKALAUTAKUNTA						
Latupohja, opasteiden ja karttojen uusimiset		0	-15 000			
Kuntoilukatos+välitteet		0	-15 000			
Urheilukentän välineistön uusiminen			0	-16 000		
Tenniskentän pinnonitteen uusiminen				0	-20 000	
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
Päiväkodin laajennus, 2)	-869 600					
Koulukeskuksen peruskorjaus ja laajennus 3)	-150 000	-3 986 000	-3 714 000	-527 000		
Kiinteistöjen saneeraus 4)	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50000
Vesihuoltoverkoston saneeraus 5)	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50000
Kaavateiden saneeraus 6)	0	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50000
Ruutin kaava-alueen kunnallistekniikka, II-vaihe 7)			-600 000			
Teollisuusalueen kunnallistekniikka, II-vaihe 8)		0	-220 000			
Teollisuusalueen laajennuksen kunnallistekniikka 9)			0			
Käenpesän peruskorjaus 10)	-10 000	-350 000				
Tievalaistuksen saneeraus 11)	-100 000	-100 000	-50 000			
Kiinteistöjen PTS, tutkimukset 12)	-10 000	-10 000				
Vesihuollon kehittämissuunnitelman päivitys 13)	0	-15 000				
Lemlahdentien kevyen liikenteen väylän kuntaosuus 14)	0	-10 000				
Aluelämpölaitos, kattilahuonemuutokset	-70 000	-25 000				
Vanhustentalot, E-talojen kahden asunnon WC-korjaus		-25 000				
Netto yhteensä	-1 595 968	-4 707 094	-4 804 912	-743 412	-245 093	-150 000
1) sähköiseen kokouskäyttöön siirtyminen - kh, ohjelmistomuutoksiin varautuminen						
2) Päiväkodin laajennuksen määräraha vuoden 2014 osalta laskettu ja tarkistettu, Kokonaiskustannusarvio 1,2 m€						
3) Viirikoulu peruskorjaus valmiina 4/2015 mennessä						
Uudisrakennus sisältäen liikuntasalin, luokkatiloja sekä Repolan korvaavat tilat 5/2015-5/2016						
Yläkoulun korjaus 6/2016-12/2016 ja keittolan korjaus tämän jälkeen.						
4) Kiinteistöjen saneerauksessa 2014, koulun, Käenpesän ja kunnanviraston töitä, vrt PTS (Koulun työt siirretty odottamaan peruskorjaushanketta. Muut työt suunnitelman mukaan 100.000 -> 60.000.)						
5) Vesihuoltoverkoston saneerauksen seuraava kohde päätetään suunnitelman valmistuttua.						
6) Kehätien uudelleen päällystys (Yhdystie-Pappilantien risteys) (Töiden siirtäminen vuodelle eteenpäin)						
7) Ruutin alueen kunnallistekniikan II-vaihe. Toteutusvuosi päätetään erikseen I-vaiheen tonttimyynnin perusteella						
8) Teollisuusalueen II-vaiheen toteutus mahdollisena, mikäli alueelta tehdään sitovia tonttikauppoja. Merkitty tässä suunnitelmassa alustavasti vuodelle 2016						
9) Alustava varaus teollisuusalueen seuraavan vaiheen kunnallistekniikasta, poistettu						
10) Käenpesän tekniikkaremontti (Hoitajakutsu, sprinkler, jäähdytys)						
11) Tievalaistuksen saneerauksessa varautuminen elohopealamppujen kieltoon 2015->valaisimien vaihtoa sekä tarvittaessa pylväiden uusimista						
12) Kiinteistöjen pitkän tähtäimen korjaussuunnitelmatyön jatkaminen, tutkimusmääräraha						
13) Lakisääteisen kehittämissuunnitelman laadinta (Siirto vuodelle eteenpäin)						
14) Lemlahden kevyen liikenteen väylän kuntaosuus (Siirto vuodelle eteenpäin)						